

LO PEDRIS

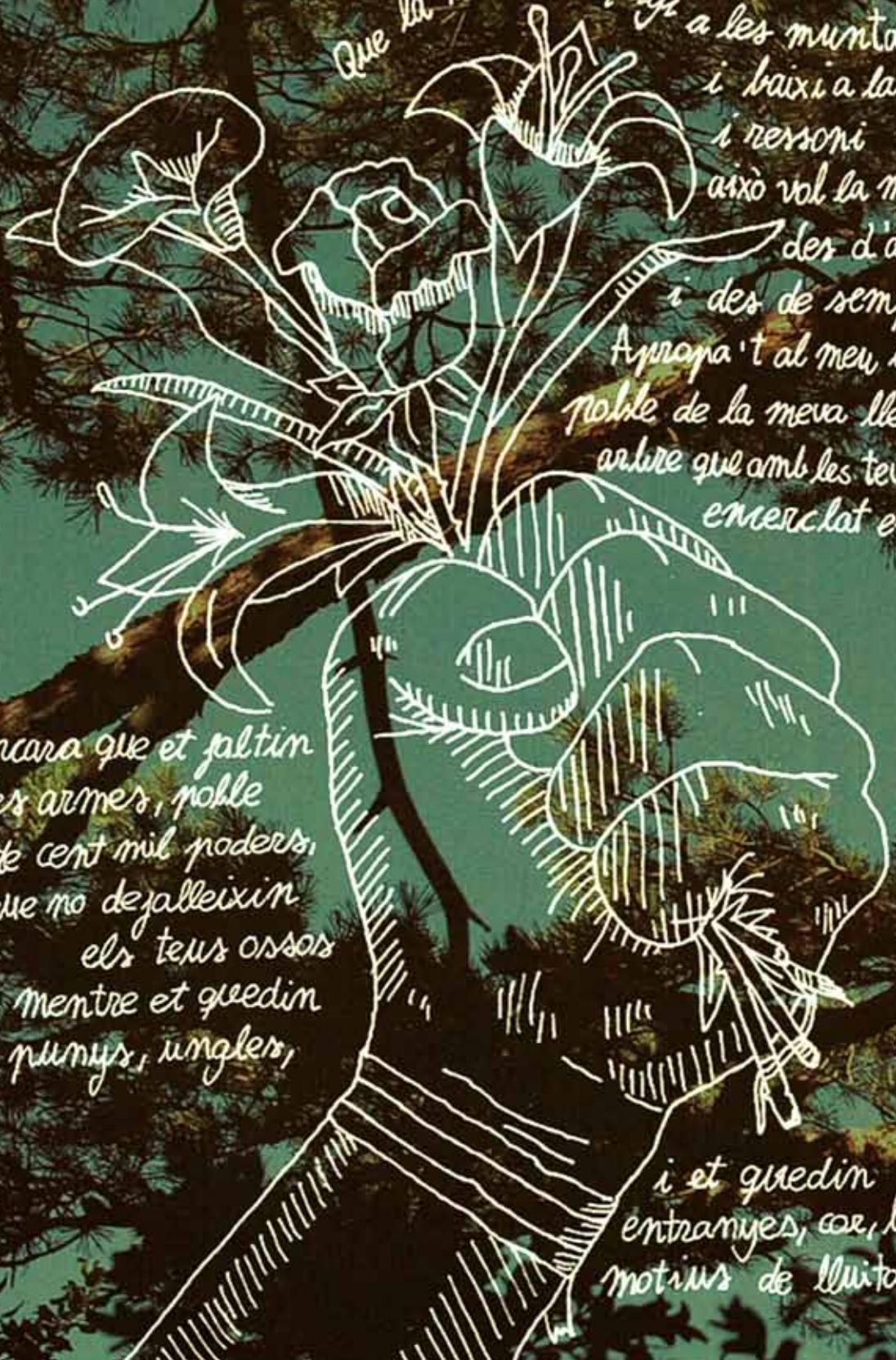
70

desembre 2017

www.lopedris.cat

Butlletí trimestral d'informació

VILAPLANA

Que la meua veu pugi a les muntanyes
i baixi a la terra
i ressoni
això vol la meua gola
des d'ara
i des de sempre.
Aprapa't al meu clam,
noble de la meua llet,
arbre que amb les teves arrels
enraïnat em tens.

Encara que et faltin
les armes, noble
de cent mil poders,
que no de jalleixin
els teus ossos
mentre et quedin
punys, ungles,

i et quedin
entranyes, cor, budells,
motius de lluita i dents.

Edita: **Lo Pedrís**

Coordinació

Josep M. Garcia
Josep de Las Heras
Montse Ferré
Roser Queralt
Josep Huguet
Hilari Juanpere
Jordi Mariné
Josep Mestre
Teresa Serra
Mei Salvat
Dolors Sentís

Correcció

Francesc Mariné
Jordi Serra
Carme Maigí

Prensa on-line

Raquel Virgili
Laura Aragonés

Portada: Laura Mariné Argerich.

La lletra és d'una cançó de Cesk Freixas, titulada A Miguel Hernández, i és una traducció al català del poema Sentado sobre los muertos.

www.lopedris.cat

Composició i Impressió

sbm

D.L. T-1553-2000

Tirada 500 exemplars

Preu: 2,50 Euros

Lo Pedrís és una publicació local que pretén dur la informació a tots els vilatans. Lo Pedrís no assumeix, necessàriament, les opinions que els col·laboradors manifesten en llurs articles ni que s'hi identifiqui.

Annex amb la revista aquest número:

CALENDARI
LO PEDRÍS
2018

Editorial

■ La redacció

Ja torna a ser Nadal i ja s'acaba un altre any. Si fem una ullada enrere veurem que aquest ha estat, i segueix sent, un any ple de fets rellevants i, fins i tot, històrics.

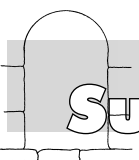
Està ple de moltes persones que s'estan jugant la seva llibertat per les seves idees, i això, senyors, és un fet tan greu i extraordinari que no ho podem passar per alt.

Tees estiguin perseguides i prohibides, hauria de fer-nos reaccionar amb un profund sentiment de rebuig.

Al nostre poble hi ha gent generosa i compromesa amb les mateixes idees dels qui ara estan a la presó, i no crec que poguéssim acceptar que aquests veïns nostres fossin privats de la seva llibertat per defensar d'una manera tan pacífica les seves idees.

Arriba Nadal i des d'aquesta revista, desitgem que totes les famílies puguin gaudir d'uns dies de PAU i retrobament familiar, que ningú senti l'enyor i la tristesa d'una separació obligada.

Desitgem que l' ESTEL de NADAL brilli per a tots i que, aquest any, la seva llum sigui d'un resplendent color groc. BON NADAL I FELIÇ ANY NOU

Editorial	2
Entrevista a ÀLEX MASDÉU	3 - 4
L'ANC, MOTOR DE LES MOBILITZACIONS A CATALUNYA	5 - 7
EL PROCÉS EN TWEETS	8 - 9
REUSPLAY	10 - 11
Rutes per caminar Cova del Baleta i Portell de l'Embut	12
De cinema Molt més que el mestre del terror (II)	13
DESCOBERTA BOTÀNICO-MEDICINAL PER LA MUSSARA	14 - 15
Salut natural MINIMALISME	16 - 17
Arquitectura eficient MANTENIM L'ESCALFOR	18
LO PEDRÍS pel món	19
Activitats	20 - 23
Història local	24 - 25
Notícies	26 - 28
Activitats	29
Tradicions	30 - 31
Escola	32 - 33
Literatura PETITS FOURS	34
Sports CARRERA DE MUNTANYA	35
LA FRESCA	36 - 38
Passatemps	39

Entrevista a

ÀLEX MASDÉU**PICAPEDRER**

■ Meï Salvat Salvat i Lluís Solé

Àlex Masdéu
50 anys

Hem entrevistat l'Àlex amb motiu de la talla del nou brollador d'aigua dels rentadors i hem anat descobrint una vida sorprenent al voltant de la passió per la pedra.

* *

Àlex, d'on et ve l'afició per la pedra?

Em sembla que m'ha agradat tota la vida, de petit ja anava a la muntanya a buscar pedres i fòssils, després vaig fer la carrera de geologia. Recordo que a la carrera ja m'havia intrigat el com es podia arribar a treballar la pedra, ho veia impossible.

En una assignatura vaig fer un treball de cartografia sobre el granit d'aquesta zona, Vilaplana, Alforja i a Les Borges em vaig trobar amb un picapedrer que es va oferir a trencar-me una mostra de pedra i, mentre el veia treballar, jo pensava, no la partirà la pedra, i en canvi, li va donar un copet i la pedra es va trencar com si res, això em va frapar.

I vas canviar d'ofici

No, encara no. Vaig acabar la carrera, vaig estar 4 anys al Pallars treballant amb la mel, el pol·len i l'oli en un poble de 12 habitants i quan va acabar aquesta fase vaig pensar, i si aprenc a picar pedra? I vaig trobar un curs a l'Escola de Capacitació Agrària de Les Borges Blanques, a 300m d'on treballa ara. Vaig començar el curs, el vaig deixar temporalment perquè em va sortir feina de professor i en agafar l'atur, el vaig poder continuar i acabar.

I ja ets picapedrer

Sí, aquí vaig aprendre l'ofici artesanal, picar pedra, que de fet és el que veritablement m'agrada. Tot i que on realment vaig aprendre va ser quan

acabat el curs, em van oferir treballar una de les primeres fases de la restauració de la Catedral de Tarragona.

He estat treballant gairebé en totes les fases de restauració de la Catedral, calculo que hi he treballat vora els 6 anys, i col·locat al voltant de 3 ó 4 mil pedres noves.

I treballat també en diverses ermites i moltes esglésies i edificis monumentals d'arreu del país com Tremp, Castelló d'Empúries, Igualada, Cervera, Tortosa, Tarragona, Reus, El Pla de Sta Maria, Lloret, Terrassa, Balaguer, Villedol, Burgos, i un llarg etcètera.

Les primeres feines les vaig fer com a assalariat, però després com a autònom, començant aquesta aventura restaurant una part del campanar de Maspujols, on a més vaig tallar un dels quatre evangelistes que hi ha a mig campanar, de fet allí vaig viure un miracle que si vols t'explicaré després.

I tant. Impressionant, I ara

a la Sagrada Família .Quina és la teva feina a la Sagrada Família?

Gestió de la Pedra.

I això què vol dir?

Sóc el responsable del Magatzem-Taller extern on es fa el pretall dels blocs de pedra, i també de triar i comprar la pedra.

D'on ve la Pedra de la Sagrada Família ?

A La Sagrada Família hi ha uns 60 tipus de pedra, dels quals uns 20 tipus són les majoritàries. No tota la pedra és bona per a fer un paviment, per exemple, també hi ha pedres que busquen reflectir un simbolisme, el color blau de la Torre de la Mare de Déu amb un granit blau que vaig tenir el privilegi d'anar a buscar al Brasil, o el Pòrfir vermell, que simbolitza la sang de crist i que és un altre tipus de granit que prové de l'Iran.

La Sagrada Família es va construir originalment amb pedra de Montjuïc. És una pedra molt bona, dura i durable, però les pedreres es van tancar durant els anys setanta. Ara, en busquem substituïts per tot el món, França, Anglaterra, Alemanya, Polònia, Amèrica, Índia...

I viatges a veure les pedreres?

Sí, la setmana que ve vaig a Itàlia, a triar blocs de Travertí per a unes escultures de quatre metres que aniran a la façana de la Passió de la Basílica.

De fet ara estic vivint la pedra des de una altra perspectiva, una gestió a més alt nivell i molt de despatx i estressant. Per això sempre que puc, faig alguna què altra feina de tornar a picar pedra. Ho trobo molt a faltar.

Es així que vas oferir el brollador dels rentadors?

Els rentadors són un lloc molt bonic i que m'agrada molt de Vilaplana, un dia m'hi vaig trobar amb el Marc que mirava com arreglar-los, li vaig dir que el brollador quedaria millor fer-lo amb pedra. I parlant, parlant, li vaig dir que ja el faria jo, i de franc. I es clar em va dir que sí.

Has fet altres coses a Vilaplana?

Sí, la font i un graó de l'església, i el banc de davant de cal Teodoro i altres feines a particulars.

Deies que el que t'agrada és el treball a mà. Que hi trobes?

Ja m'ho deia el Toni Sáez (un picapedrer gran amb el que vaig treballar un temps) que el món de la pedra matxaca i desgasta molt, però enganxa i després ja no el pots deixar.

Hi estic d'acord, tinc l'esquena i els canells que se'n ressenten perquè he fet vertaderes animalades, però no puc ni vull deixar de picar pedra. Un altre aspecte que m'agrada molt, és el fet que has de fer "barrinar" el cap per a solucionar "impossibles" i fer-los possible. Això dona molta satisfacció.

Però el que realment m'omple i em satisfà, és el treballar a mà. Jo dic que és el meu loga, m'absorta del món i el cataclisme cataclanc de l'anar picant és com un mantra per mi.

Dius que a Maspujols vas viure un miracle.

Sí, estàvem a 20m del terra traient la talla de St Marc que pesa uns 1000 Kg i es va trencar la corda que l'aguantava a l'aire. Miraculosament, St Marc es va aguantar sobre un punt de l'ànima d'on l'haviem tret. Si arriba a caure hauria estat una catàstrofe, però no ho va fer comprensiblement. Aquest fet m'ha ensenyat molt sobre mesures de seguretat, de fet, s'aprèn molt de cada feina i de cada persona amb qui treballes, i jo he treballat amb molt bons mestres.

Algú m'ha dit que de vegades també fas d'actor

(Riu) Sí, per exemple a Tarragona, amb el MNAT (Museu Nacional Arqueològic) de vegades faig demostracions de com es treballava la pedra a l'època dels romans, al Tàrraco Viva.

I fas, vestit de romà, aquell copet que et va colpir i parteixes una pedra?

Sí.

També has fet la cabana de pedra que hi ha a la rotondeta de les Borges

Sí, amb un bon company d'ofici, el Gerard.

Una altra cosa que et dona treballar amb pedres, és el pensar jo algun dia no hi seré, però aquestes pedres quedaran.

A la Catedral de Tarragona més d'una vegada hem deixat missatges dins d'una ampolla amagada darrera d'alguna pedra, per a que la trobin generacions futures.

Sempre m'ha agradat la història de l'art i la construcció i poder-te enfilars a una bastida i veure el que s'ha fet i amb els medis amb que s'ha fet, m'apassiona.

Alguna cosa per acabar

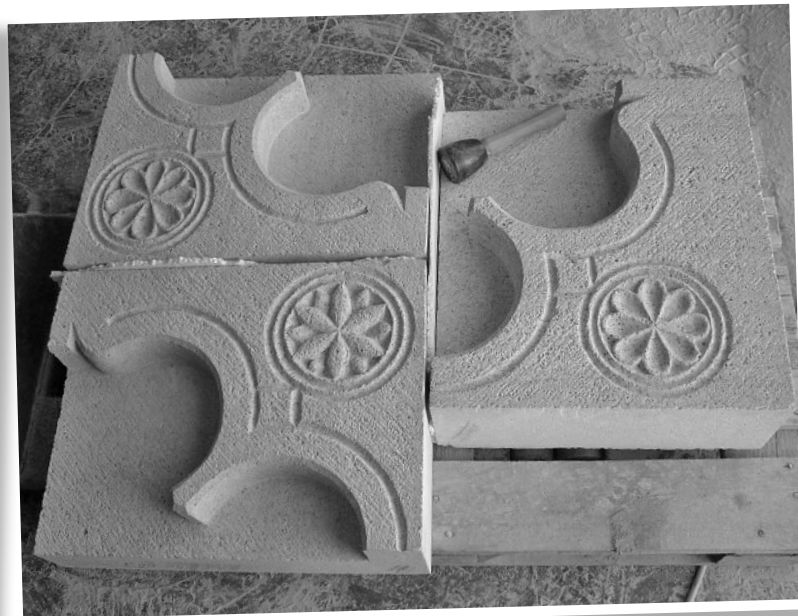
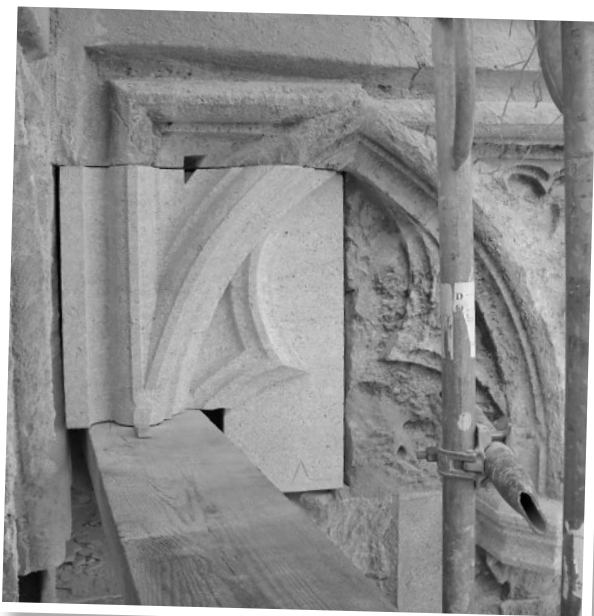
Sí, que m'agradaria fer un petit llibretó sobre les pedreres i el món de la

pedra de Vilaplana, de fet ja tinc algun material recollit. I també m'agradaria fer una demostració de l'ofici de la pedra a Vilaplana.

Em semblen dues propostes molt interessants.

Moltes gràcies!!

L'ANC, MOTOR DE LES MOBILITZACIONS A CATALUNYA

■ ANC de Vilaplana.

L'ANC és una associació que té com a objectiu treballar per arribar a la independència política de Catalunya. Després de la seva fundació el 2012, Carme Forcadell en fou elegida presidenta i n'ha estat fins que fou substituïda el 2015 per Jordi Sánchez, ara empresonat.

Amb més de 80.000 socis i col·laboradors, ha estat capaç de convocar, any rere any, cada Onze de Setembre, gernacions de persones al carrer per fer públic el compromís de lluita que va prendre amb el país i que cada any es fa patent amb renovada força.

Òmnium Cultural, associació creada el juliol de 1961, ha estat al costat de l'ANC en totes aquestes campanyes i la Muriel Casals, ara desapareguda, al costat de la Carme, han estat les cares visibles i veus que ens han cridat durant anys a les mobilitzacions.

Fa uns deu anys, només el 15% de la població catalana era partidària de la independència. Del 2006 al 2013 aquest percentatge es triplicà. En aquell moment, el 2013, les enquestes d'opinió situaven els partidaris independentistes en el 47%.

Què va passar a Catalunya perquè es fes necessària una associació d'aquestes característiques?

Els fets que explicarien aquesta evolució són els que es van succeir a partir de 2010, amb la sentència sobre l'estatut, la famosa

"cepillada del Estatuto".

Al setembre de 2011 s'aprova la Reforma de la *Constitución*. Aquest any s'anuncia el desarmament definitiu d'ETA. Hi ha eleccions a Espanya, que guanya Rajoy i comencen les fortes retallades, sobretot a sanitat i educació.

Aquest any hi ha dues vagues generals convocades pels sindicats.

També és l'any de la Conferència per l'Estat Propi i l'any de la creació de l'AMI.

Al març de 2012, el Congrés de CDC estableix com a objectiu que Catalunya sigui un estat propi. Mas guanya les eleccions però no amb la majoria que s'esperava.

En aquest moment neix l'ANC.

Es dona el rescat a la banca espanyola, fet que indigna a l'opinió pública. Els ajuts es deriven cap a les entitats, per comptes de a les persones, que són les qui pateixen les condicions precàries i les conseqüències dels actes d'aquelles.

S'aprova la reforma laboral, que permet els contractes escombraria i l'acomiadament lliure.

El Parlament aprova el pacte fiscal i la resposta negativa del PP és immediata. Són els moments més greus de la crisi econòmica i els independentistes han pujat fins el 34%.

L'Onze de Setembre d'aquest any 2012, hi ha la primera gran manifestació. Comença la guerra de xifres. De 600.000 a 2.000.000 de participants segons quina sigui la font consultada. Artur Mas convoca eleccions anticipades pel 9-N

Els eslògans de les campanyes es van succeint i Vilaplana, poble participatiu, des de bon començament puja als autocars per a desplaçar-se on calgui per tal de reivindicar la demanda de l'estat català.

2010

"Som una nació. Nosaltres decidim" 1,1 M- 1,5 M de participants.

2012

"Catalunya nou estat d'Europa" 600.000-1M

2013

Comença a celebrar-se el 1714. Aquest any també hi ha tota la moguda del procés constituïen, promogut per Teresa Forcades i Arcadi Oliveres. Finalment però, aquesta formació no anirà a les urnes.

Aquest any es fa la via catalana cap a la independència. 400 kilòmetres des de la frontera amb França, fins baix al País Valencià. Tot el país surt a les carreteres i les omple de colors i gresca fent una cadena humana de nord a sud.

Vilaplana som en un tram ben a prop, a tocar de la "Comarcal", a la carretera de Riudoms. Allà ens trobem tots els pobles veïns. Aquest cop ha vingut molta gent, i moltes persones grans. El trajecte en cotxe és apte per a tots, no es com anar a Barcelona. Hem portat cadires i entre això i les baranes de protecció de la carretera, podem seure i passar més be l'estona.

El Jordi Mariné, pare, encara em diu ara - "aquesta és la que més em va agradar, perquè tota la canalla anava pel

Procés de Catalunya

mig de la carretera sense perill i tothom estava content”.

Aquell dia, la persona més gran de Vilaplana a la “mani” era el Joan Serra, el “Gavó”, i la més petita era la Laia, la filla de la Maria Besora, la Maria de cal “Consu”.

2014

Aquest any també es celebren els 300 anys de la caiguda de Barcelona. A la manifestació de l'11 de setembre, dibuixem una V baixa entre Gran Via i Diagonal, al llarg d'11 km, per reivindicar el dret a l'autodeterminació del poble català. Ara les xifres fluctuen entre 520.000 i 1.800.000 participants.

Va ser l'any de les samarretes grogues i vermelles. El nostre tram era a la Gran Via, ben a prop de la plaça Espanya. Va ser l'any que Carme Forcadell va dir a Mas. “*President, posi les urnes*”. N'hi va haver un de Vilaplana que va venir amb el peu trencat. Feia una calor terrible i molts no podíem ni volíem sortir de sota els arbres per posar-nos al mig del carrer a dibuixar la senyera. Ens hi jugàvem no sortir a les fotografies aèries.

L'any anterior, quan érem a la carretera de Riudoms, ja ens va passar. Es van fer malbé les fotos del nostre tram i aquestes sí que van saber greu. L'organització dalt d'una moto, feia fotos cada pocs metres perquè hi poguéssim sortir tothom. Després et podies descarregar les imatges i guardar-les

com a record. No va poder ser.

A hores d'ara, amb tot el que portem de Procés, ja hem après a tolerar els esdeveniments i que l'important és ser-hi, no estem d'acord?

2015

L'any de la Via Lliure. Les inscripcions *on line* continuen omplint tots els trams de la manifestació. 2000 autocars de tot Catalunya es desplacen fins la capital.

Un punter avança entre les files de persones per simbolitzar el camí, la direcció del procés. El nostre tram és a tocar del mercat dels encants.

Tornem a omplir. A les fotografies ens tornem a veure agrupats per parelles, per famílies, per colles d'amics, simplement veïns del poble, veïns dels pobles del costat... Ens tornem a emocionar amb la quantitat de persones, amb els discursos, amb la música, amb les cues que es fan per fer un cafè, per anar al lavabo... Amb la capacitat de convocatòria, amb la capacitat d'aguant, d'il·lusió i de lluita de tot un poble!

2016

Aquesta vegada la concentració es fa per capitals de província. Anem a Tarragona i omplim la rambla. Els castellers de tota la demarcació pugen castells ben amunt per fer volar estelades. L'anagrama que portem tots sembla un ou ferrat, el recordeu? L'eslògan: “A punt”.

Vilaplana ha respost sempre a la crida de l'ANC, bé sigui omplint autobusos, penjant estelades i pancartes a balcons i façanes, o pintant murals a la rotonda. A l'estiu és freqüent sentir comentaris per part dels excursionistes que pugen, sigui a peu o en bicicleta, que “...*aquí tots són independentistes*”, i deu ser la imatge que donem. Vilaplana és un poble participatiu i compromès i cal dir-ho en veu alta.

2017

11 de setembre de 2017

“Una altra vegada...?”. “Si hi anem cada any i la situació no evoluciona, estem sempre...”. “Em fa pèssima!”. No ho he sentit, però la veritat és que a mi (i suposo que a molts) cada any em passa pel cap. Setmanes abans de l'11 de setembre, analitzem la situació, mirem al nostre voltant i, finalment, decidim si ens sumem a la mobilització proposada.

Portem uns quants anys seguits demostrant la capacitat de mobilització de

Pg. de la Mussara, 1
Vilaplana del Camp

PINTURA DECORATIVA
Josep M. Garcia

Tel. 977 815 078
Mòbil 619 233 190

Genís Torres Aymamí, S.L.

CONSTRUCCIONS I OBRES

Carrer Major, 60
Tel. 977 81 51 29
43380 VILAPLANA

l'"independentisme". Sí, entre cometes; perquè trobo incorrecte identificar un moviment social amb un "-isme". I perquè aquest terme està tan viciat que ha adquirit connotacions negatives... Si-gui com sigui, han estat 5 anys frenètics, que podem resumir en: eleccions, Via Catalana, inici del "procés", 9-N, eleccions, pas al costat, Puigdemont president, llei de referèndum. Per això cada Diada ha estat més important que l'anterior i, la d'aquest 2017, també.

Som-hi, ja tenim els dos autobusos preparats. Un altre any cap a Barcelona. Aquesta vegada, pel Sí al referèndum al que estem convocats l'I-O. Encara no sabem què passarà les properes tres setmanes, i ni molt menys el dia assenyalat. Però ens movem bé en la incertesa. Volem votar i ho farem malgrat les condicions precàries a les que ens volen exposar, malgrat les intervencions a la desesperada i el joc brut de l'Estat que ens vol callats. Les garanties som nosaltres.

Ja em van sonant diferents zones de Barcelona segons la manifestació a la qual he anat. I la sento nostra, de tots, vinguem d'on vinguem i pensem com pensem. Cada vegada sembla més un poble, és menys freda. I en un dia com aquest, en què hi anem gent de tot el territori, encara més.

Arribem, baixem del bus i primer fem la foto de rigor amb tots els que hem vingut des de Vilaplana. Després

dinem, en petits grups. Ja hi ha ambient, no queda massa estona per a que comenci la manifestació.

Comença. Molta gent. Alegria i il·lusió. Hi ha una parella d'actors, en minoria absoluta, a prop nostre. Just davant meu, uns nois intenten explicar el que fem a dos estrangers amics seus. És complicat sintetitzar el que passa al nostre país, a nivell polític i social. Perquè és complex, com tot en aquesta vida.

El moment àlgid arriba quan passa per damunt nostre la pancarta que es dirigeix al centre de la creu. Després cantem Els Segadors i hi ha els parlaments, que sentim com podem pels altaveus.

Ja s'ha acabat.

Marxem amb il·lusió i amb incertesa. De fet, sí que tenim una certesa: sabem que l'I-O votarem. Però ja arribarà el moment... un dia que també formarà part d'algun resum del "procés", en el futur. Aquell dia els vilaplanencs també escriurem una part de la història del nostre poble, i de la del nostre país. Segur que hi haurà un abans i un després, un canvi. I crec que Sí, cap a millor.

Ara ens trobem que els fets es succeeixen a gran velocitat i la situació canvia, de vegades, inesperadament.

El 20 de setembre, hi va haver l'assalt a la Conselleria d'economia a BCN. En aquest acte es van significar els dirigents d'Òmnium i l'ANC Jordi Cuixart i Jordi Sánchez, i va ser el motiu bàsic que van esgrimir en la seva contra en l'acusació que els va portar a la presó el 16/10.

1/10, eleccions. A Vilaplana, com en la majoria de pobles catalans, comencem el dia ben d'hora, ben d'hora preparats per defensar el què sigui necessari.

Els resultats tots els tenim al cap. 3 d'octubre: aturada del país
10 d'octubre, suspensió de la

Declaració Unilateral d'Independència (DUI)

21/10, Psg de Gràcia - Aragó; manifestació per la llibertat dels Jordis. 450.000 persones.

27/10, declaració d'Independència. Entra en vigor l'article 155.

2 de novembre, vuit consellers entren a presó.

8 de novembre, segona parada general al país per protestar per l'aplicació del 155.

11/11, manifestació per la llibertat dels presos polítics.

Catalunya es pinta de groc i des de Madrid intenten repetidament prohibir el groc, el vocabulari, la informació, el debat, l'escola catalana,... fins a punts que, si no fos veritat, faria riure per no fer plorar de vergonya i de ràbia. En els moments actuals, aquesta és la situació i sortim al carrer per defensar casi de tot.

Quan s'editi la revista esperem que els consellers i activistes siguin al carrer, fora de la presó i sabrem el resultat de les eleccions. La lluita continua!

Teresa Mateu.

Albert Juanpere Toral

ha redactat el fragment de l'11 de setembre de 2017

■ ■ ■

SUBMINISTRAMENT DE PAPELERIA
MATERIAL D'OFICINA E INFORMÀTICA

COMERCIAL REUS 4atre

C/ Cornudella del Montsant, 39 - 43206 REUS
Telèfon 902 023 390 - Fax comandes 900 65 66 67
E-mail: ventas@cr4.es

Descom

BE
NZ
I
N
E
R
A
*
A
U
T
O
R
E
N
T
A
T
A

CARBURANTS VILAPLANA

DISTRIBUCIÓ A DOMICILI DE GASOILS

Comandes: ☎ 977 328 417

Tot tipus d'articles pel seu vehicle - Obert 24 h

EL PROCÉS EN TWEETS

■ Jordi Sánchez Benet

Hem intentat fer un breu resum dels esdeveniments més significatius del procés d'independència de Catalunya, des del setembre d'enguany, amb la convocatòria del referèndum el 6 de setembre, fins al dia de tancar aquesta edició.

Hem triat aquesta xarxa social per la capacitat de síntesi (140 o 280 caràcters) per explicar en tweets (piulades) de personatges que tenen un paper destacat en aquest procés, periodistes, polítics, activistes i entitats.

D'altra banda, hem inclòs els tweets del compte de l'ANC de Vilaplana (@ANC_Vilaplana), per tenir la visió més local d'aquests fets amb les mobilitzacions i les activitats que s'han fet durant aquests mesos.

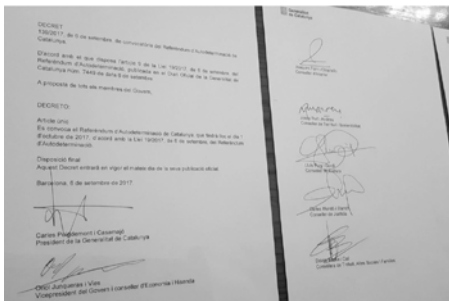
Esperem que us resulti amè.

■ 11 de setembre de 2017. La Diada del Sí.

■ 6 de setembre de 2017. Convocatòria del referèndum, el ple del Parlament de Catalunya aprova la Llei del referèndum d'autodeterminació vinculant sobre la independència de Catalunya.

Carles Puigdemont @KRLS

Acabo de signar, amb tot el @govern, la convocatòria del referèndum d'autodeterminació de Catalunya. Per la llibertat i la democràcia!

6 sept 23:32

■ 9 de setembre de 2017. La Guàrdia Civil, entra a la seu del setmanari EL VALLENC a la recerca de paperetes del referèndum.

El Valenc @elvalenc

Des del Setmanari El Valenc volem agrair a tothom el seu suport incondicional envers nosaltres, la llibertat i la democràcia.

9 sept 17:28

gerardo tecé @gerardotec

"Me gustan los catalanes porque hacen cosas".

Mariano Rajoy, pero refiriéndose a comer pan con tomate, bailar sardanas o fabricar coches.

11 sept 23:08

■ 20 de setembre de 2017. Manifestació davant la conselleria d'economia

Asamblea Nacional @asamblea

Darrer vídeo. Demà en veiem al pg. Lluís Companys, a les 12 h i reclamarem la llibertat dels detinguts. #AvuiGuanyarem!

21 sept 0:41

■ 1 d'octubre de 2017. Referèndum I-O

Germà Bel @gebelque

Muriel, va per tu #Votarem

29 sept 20:38

Mustafa Jabbari @CebbariMustafa

#CatalanReferendum

3 oct 9:25

Germà Bel retweeted

Jordi Solé @jordsolef

Democracy Spanish version #CatalanReferendum

1 oct 10:32

Carles Puigdemont @KRLS

Un mes del #CatalanReferendum de l'1 d'Oct. Malgrat la violència i les amenaces passades i presents, seguim treballant. Orgull de poble!

15:58 - 1 nov. 2017

■ 3 d'octubre de 2017. Aturada de País

MarcRepúbliCat @cram1791

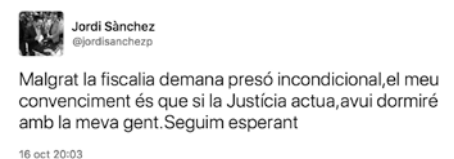
#Reus #VagaGeneral30 #RepúblicaCatalana #CatalanReferendum

3 oct 12:07

VILAPLANA

16 d'octubre de 2017. Empresonament de Jordi Cuixart i Jordi Sánchez

27 d'octubre de 2017. Proclamació de la República Catalana

*Felicitats a la República independent de Catalunya. La propera setmana enviaré una moció al Parlament Finès pel vostre reconeixement.

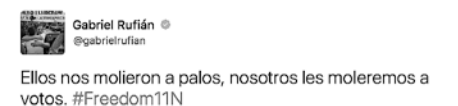

2 de novembre de 2017. Exili i empresonament del Govern.

11 de novembre de 2017. Manifestació Llibertat Presos Polítics, C. Marina, Barcelona.

*750000 Manifestants decidits baixen a Barcelona demanant l'alliberament dels presos polítics empresonats

Repressió campanya electoral 21-D Aplicació de l'article 155 al Poble de Catalunya

Jordi S. Benet @jordisbenet

RECULL DELS TWEETS MES DESTACATS DE L'ANC DE VILAPLANA

Aquest es un breu resum dels tweets del compte de L'ANC de Vilaplana, intenta recollir els moments més destacats del procés com s'ha viscut al poble des del punt de vista de la gent que gestiona el compte de tweeter de l'ANC

Abel Guardia @abel_guardia
Jordi S. Benet @jordisbenet
@ANC_Vilaplana

REUSPLAY

■ Antònia Farré

Ja està. Ho havia aconseguit... **HO HAVIA ACONSEGUIT!** Tenia el codi secret de *Reusplay*, l'empresa de jocs per a *tablet* que ja destacava en el mercat internacional dels jocs interactius. No paraven d'anunciar que l'emoció era trepidant, que els reptes del joc eren apassionants. El Guillem desitjava tant ser el primer a passar les pantalles, a obtenir les claus per resoldre el joc!

Era tot un repte aconseguir-lo abans que ningú! La sort li anava de cara... Que els seus pares fossin els gerents de *Reusplay*, que el programador de *Reusplay* fos amic dels seus pares, que aquell matí es reunissin a casa per acabar el disseny del joc, que, ai las!, es deixessin la pantalla oberta amb la clau del joc activada... AC- TI- VA- DA! El Guillem no s'ho podia creure! Ja se sap, en temps de vacances els pares baixen la guàrdia! Podria dedicar-se tant hores com li vingués de gust a jugar. Tenia tot un dia per endavant amb reptes apassionants!

En un tres i no res, va connectar amb la Clara. Ja feia mesos que havien decidit que els trencaclosques digitals de descoberta de personatges famosos o viure aventures amb éssers extraterrestres o pintar els personatges que veien diàriament a la televisió o jugar a videojocs en què el color rosa impregnava la pantalla amb armaris per vestir nines, no els feia viure cap aventura

emocionant.

Reus els agradava, coneixien la ciutat. Aquest nou joc els proposava desafiaments intrigants: havien de buscar tresors dins els edificis reusencs. Només podien aconseguir-ho si acumulaven una quantitat de punts, en cas contrari l'edifici on havien de trobar el tresor patia una transformació: podia explotar, es fulminava, es cremava, es desfonia com un gelat, quedava empresonat en una bombolla de sabó, s'enfonsava... Si tenien èxit, l'edifici començava a brillar, tant, que enlluernava i t'havies de posar les ulleres especials que comple-

mentaven el joc i veies com l'edifici prenien vida.

Aquell matí, però, la Clara tenia classe de vòlei i a la tarda havia d'anar a la biblioteca. Li feia ràbia, la Clara tenia molt bones idees i era ràpida descobrint les pistes que el portarien a una nova pantalla. Li agradava tant poder comentar amb ella l'estratègia!

PI- PEEP- PIIP.. El joc li va començar a funcionar... Sí, ja era a la pàgina correcta... Mmmmm... S'havia de registrar. **Fet!** Havia d'escriure el seu nom. **Fet!** Llavors se li va desplegar una pantalla amb un munt de lletres. No, no, no... **ACCEPTO!** Va clicar l'última casella i se li va obrir una ciutat que coneixia de cap a peus. Sí, tenia Reus als seus peus... De fet, no, a les seves mans.

Va passar el dit per la pantalla i va decidir situar-se a la plaça de Prim. Sí, allí hi havia d'haver un dels tresors. Va desplaçar de nou el dit i en tocar el teatre For-

tuny una fletxa el convidava a entrar. De sobte li va aparèixer la cara del pintor Fortuny amb els ulls esbatanats. AaaaH!, es va espantar, i aquell moment d'esglai li va fer perdre temps. Òndia!, l'havia d'haver **LIQUIDAT**, ara ja no podia accedir al tresor, era massa tard. De seguida va veure com les escales del Fortuny es convertien en una massa llefiscosa que se li acostava i si no hagués arrencat a córrer segurament aquella mena de plastilina se l'hauria engolit.

Quina **ràbia!** La primera pantalla i ja perdia! Ja tenia el teatre Fortuny fos

Ara també imprimim en digital!!!

Ideal per a tiratges curts a partir d'1 exemplar

Av. Marià Fortuny 60-64 - 43204 **REUS**
Telèfon 977 345 563 - Mòbil 670 253 264
sbmartsgraf@gmail.com

com un gelat, els colors vermell, daurat i blanc s'havien barrejat i des de fora la plaça es veia un buit que regalimava cap als carrers contigus. Només tenia una opció: córrer cap al carrer de Monterols. Al final del carrer li van aparèixer dues fletxes, havia de ser ràpid, va triar la que es dirigia a l'Ajuntament. Sí, aquell era un bon lloc, segur que hi hauria un nou tresor i aquest no el deixaria perdre.

En clicar la fletxa, es va desplaçar al saló de plens. Allí va cobrar vida l'espasa del general Prim: no sabia què havia de fer. Va clicar damunt de l'espasa i no va passar ni un segon que va sentir un **BORROUUUM!** Un estrèpit terrible el va fer córrer cap a la sortida. De nou havia fallat i l'edifici trontollava. Van començar a caure maons i en un tres i no res l'Ajuntament es va ensorrar. Sort que ell es trobava fora. La segona pantalla tampoc no l'havia passat, no encertava l'estratègia per aconseguir els tresors. Vaja!, amb la Clara això no li passaria!

Des de la plaça del Mercadal, en una vista aèria, es veia un forat immens, l'Ajuntament havia quedat absorbit cap al centre de la Terra. **Aaaaah!** Es va adonar que la massa llefiscosa que baixava des del carrer de Monterols arribava a la plaça del Mercadal. Havia de fugir ipso facto! Una nova fletxa el va fer triar baixar pel carrer Major. Es va activar una llum verda davant del Centre de Lectura. Va clicar el cursor i tot un seguit de personatges van començar a desfilar per les escales: ballarines, alumnes de l'escola de música.... Va clicar el botó dret de nou i els personatges van quedar engolits en un tres i no res. Havia acumulat punts. Ara la cosa ja funcionava! Era el cursor dret que calia clicar quan apareixia un personatge. Un punt vermell va aparèixer tintinejant. Ja tornava a ser el mateix que se li va aparèixer al Fortuny i a l'Ajuntament. Mare

meva! Si no feia alguna cosa l'edifici... **BOOOOUMMMMM!** FLOP! FLIP! SPLASH! El Centre de Lectura va quedar suspès en una mena de bombolla. **Noooooooo,** va cridar aguantant-se un crit desesperat.

De sobte es va mirar el rellotge, s'havia passat hores davant la pantalla, estava esgotat, tenia gana i el que li venia més de gust era anar fer una crep de xocolata amb nata al darrer de la Prioral. Potser trobaria la Clara i l'acompanyaria. Estava massa capficat, el joc l'havia absorbit, mai no s'havia sentit tan nerviós... Volia tornar a començar-lo, volia guanyar i passar les pantalles amb el màxim de puntuació, però ara necessitava sortir.

Un cop al carrer, se sentia marejat, li rodava el cap i els ulls li feien pampallugues, caminava mirant al terra... Només trepitjar la plaça de Prim va mirar al seu voltant i una suor freda li va recórrer tot el cos. Va començar a córrer, no sabia quin carrer agafar perquè la plaça estava plena d'una immensa massa! Una massa de color vermell i daurat! No s'ho podia creure, era igual que al joc: el teatre Fortuny havia desaparegut! No, no, no... es deia, he jugat massa, estic veient visions... Però en arribar al Mercadal pels carrerons laterals, va constatar que l'Ajuntament s'havia fet miques. Va continuar corrent, engegat, i quan va arribar al Centre de Lectura i el va veure per damunt seu dins una bombolla gegant, va començar a plorar... No podia ser, tot allò ho havia provocat ell! Ell que tant estimava Reus l'estava destrossant amb un joc nefast!

I la Clara, on devia ser? A hores d'ara podia estar engolida, fulminada, dins una bombolla, soterrada sota qualsevol dels edificis afectats. No, no, nooooo! La Clara havia anat a la biblioteca..., a la biblioteca del Centre de Lectura! Nooooooooooooo!

Estava desesperat! Cada cop es trobava pitjor, les cames li defallien, li tornava el mareig... Recolzat a la paret, el seu cos es va anar arrupint, ajupint, no tenia força! Amb molt d'esforç, va tornar la mirada cap al carrer Major i esgarifat veia immenses bombolles de sabó que de seguida se l'engolirien.

Guillem, Guillem! Va sentir la veu de la Clara que el cridava. Va obrir els ulls esgarifat. Clara està viva! La Clara, sorpresa, va ajudar el Guillem a aixecar-se. Esverat, va mirar al seu voltant i es va fregar bé els ulls: CAP MASSA LLEFISCOSA, NI GELAT, NI BOMBOLLES, RES!, TOT ESTAVA EN ORDRE. El Guillem estava en estat de xoc, encara, però content, sobretot de veure que la Clara estava sana i estalvia! Anem a menjar una crep?, li va dir refet del tot.

La Clara, bocabada, no podia creure el que el Guillem li explicava, li hauria agradat ser-hi, el joc semblava tan emocionant! Però l'estat amb què havia trobat el seu amic la va espantar. Clara, anem a fer una crep, sisplau, i demà vindré a jugar a vòlei amb tu i a la tarda podem anar a la biblioteca junts, i al vespre a... Demà passat, podem anar a la piscina i a la tarda a jugar un parell d'hores a la *tablet*, només un parell d'hores, eh!?, i després...

El Guillem no va jugar més amb el Reusplay. En arribar a casa el joc ja no estava disponible, tot i que ho va trobar estrany, no va comentar res a ningú!

Mesos després, Reusplay es va presentar públicament i van destacar una novetat que el diferenciava d'altres jocs: no permetia jugar-hi més de dues hores, si ho feies, perdies tots els punts aconseguits, es tancava i no podies tornar a jugar-hi fins a l'endemà.

Mentida o veritat? El que és cert és que Reusplay s'ha acabat!

■ ■ ■

**ASSOCIACIÓ
DE JUBILATS I
PENSIONISTES
DE VILAPLANA**
C. del Casal, 3
43380 VILAPLANA

pintura decorativa

**Alvar Juanpere
Olivé**

Sant Tomàs, 60 - Tel. 977 34 29 85
43201 REUS
Plaça de les Províncies, 1
43840 SALOU

Cova del Baleta i Portell de l'Embut

■ Ester Borràs Giol

Arribem a Alforja i aparquem davant del cementiri. Caminem per la carretera C-242 en direcció al coll d'Alforja.

Poc abans d'arribar a la cruïlla del polígon de les Sorts, a l'altra banda de la carretera veurem un camí amb marge a banda i banda.

Arribem a les primeres cases de la urbanització de la Carrerada. Continuem camí amunt i trobem un primer pal de continuïtat instal·lat per l'Ateu Cultural Josep Taverna. El camí es desdibuixa i es converteix en sender.

Anem pujant, passant per un bosc de pins. Quan arribem al gres vermell el bosc desapareix i podem admirar tota la cinglera d'aquesta banda de les Muntanyes de Prades.

Troblem un pal indicador. Si seguim el sender de mà dreta, arribarem a la Cova del Baleta. L'agafem i hi anem. Per arribar-hi caldrà fer alguna petita grimpada sense dificultat. Recordeu que la cosa canvia si està humit.

A la cova (en realitat una petita balma) hi ha un bust del tal Baleta: un pastor que sembla que, entre altres coses, tenia molta traça a encertar el temps que faria. També hi ha bones vistes i el lloc és força agradable.

Reulem des de la cova fins a la cruïlla. Ara seguim el sender de pujada, en direcció a la cinglera.

Anem girant cap a l'est, vorejant la cinglera de la Mola de l'Escolà i acabem entrancant amb el sender que ve del Grau del Peiró i puja cap a la Mola de l'Escolà.

Nosaltres seguim cap a l'est, cap a

la dreta, en direcció al Grau del Peiró, més aviat planejant.

Abans que el sender comenci a baixar, a mà esquerra surt un altre sender: és el Camí de la Cingla. Continuarem per aquí. Tot i això, si no hi heu estat mai, val la pena arribar-se al Balcó del Coll del Peiró, des d'on hi ha molt bona vista. Si ja hi heu estat, segur que no us farà res repetir, ja que el lloc és ben bonic.

Seguim, doncs, pel Camí de la Cingla. Aquest tram és el més espès del recorregut, però es pot anar passant. La vegetació es pot dir que és exuberant; entre altres coses hi veurem alguns teixos i també la Font dels Caçadors.

Aquest sender desemboca en un sender més fressat que ve de la zona del Racó de les Guilletes i puja cap al Mas del Rei. Nosaltres l'agafem cap a l'esquerra, en direcció al Mas del Rei: l'empedrat, l'ombra i el traçat (com sempre intel·ligent dels camins vells) faran que aquesta pujada sigui ben agradable.

Arribem a les runes del Mas del Rei; també hi ha el Mas de Dalt, un altre edifici molt més nou.

Anem a buscar, encarats cap al nord, la pista del Camí dels Masos. La creuem i ens endinsem per un sender que va per entremig del bosc. Poc després, tot un seguit de revolts, també amb aspecte d'haver estat un camí antic, ens acaben enfilant fins arribar al camp d'entrenament de Castillejos.

Anem a buscar la carretera de Castillejos (TV-7092). De seguida la

deixem per agafar una pista (que si seguíssim ens portaria a Gallicant), que també deixarem al cap de poc per agafar un sender a mà esquerra. Aquest sender va resseguint el riu d'Arbolí (sense aigua) i ens portarà, de baixada, fins a Arbolí.

Tot i això, no cal que arribem al poble. A la pista que hi porta, trobarem un primer pal indicador del Reus Deportiu. No farem cas de cap de les seves indicacions i continuarem per la pista.

Veurem un sender a mà esquerra que se'n va bosc endins. L'agafem. Pujarem pel senzill grau de l'Escalet. Ens enfilem i acabem trobant un altre pal indicador: anem cap al coll de Ventibriga (també anomenat Vintibriga, Villabriga, etc.).

En un dia nítid, les vistes des d'aquest sender cap a l'oest, en el seu sentit més ampli, són precioses. Arribem al coll i baixem tan directament com puguem fins a la cruïlla de la carretera que va del coll d'Alforja a Arbolí (TV-7012) i la de Castillejos (TV-7092).

Veurem un pal indicador dels Camins del Baix Camp (Muntanyes de la Costa Daurada). Anem en direcció a Alforja. Hi baixarem seguint el camí del Portell de l'Embut, un camí maquíssim, amb trams d'empedrat preciosos, només espatllat momentàniament per les vistes aèries de la pedrera.

Arribarem a la carretera d'Alforja a Cornudella (C-242), la creuem i continuarem pel camí fondo que porta directe cap al poble.

■ ■ ■

Molt més que el mestre del terror (II)

■ Joan M. Rovira

Deixàvem el repàs cinematogràfic de King a mitjans de la dècada dels vuitanta, ja consolidat com a escriptor i amb les seves obres visitant les sales de cinema cada cop amb major freqüència.

Precisament al 1985 trobem una adaptació allunyada del gènere de terror que li havia reportat la fama. **Cuenta conmigo** (1985) és d'aquelles pel·lícules dels vuitanta que han sobreviscut el pas del temps gràcies a la nostàlgia dels seus espectadors. La història, al voltant del viatge d'un grup de nois i l'amistat, ens apropa a sentiments més tendres dels habituals de la seva línia.

Vist com el cinema s'interessava per la seva obra, començava a ser hora que King li retornés la visita. **La rebelión de las màquines** (1986) continua sent, a data d'avui, l'única vegada en que King ha dirigit. Les màquines es revoltaven i començaven a matar a tothom i això que encara no s'havia inventat Facebook ni els mòbils eren omnipresents!!!

Perseguido (1987) també va adquirir certa notorietat a la seva època, tot i que probablement més per la fama del seu protagonista, el rocós i inexpressiu Schwarzenegger. Un nou gol per King malgrat que l'adaptació no es basa més que lleument en el seu text original.

King és un escriptor supervendes però no caldria menystenir la qualitat

de la seva literatura, profunda i de gran longitud, amb molts detalls i moltes referències internes que els seus seguidors agraeixen. També la pròpia història i cultura nord-americanes inspiren la seva obra, la part més fosca és clar. No cal dir que el seu estil informal agrada i que, segon ell, molts cops comença a escriure la història sense saber-ne el final, deixant que es desenvolupi per ella mateixa.

I precisament al voltant d'un escriptor i la complexa relació amb una fan dona tombs **Misery** (1990). James Caan no ho passarà gens bé i l'espectador tindrà el corprès amb les "afectuosos" atencions d'una magistral Kathy Bates, guanyadora de l'Oscar per la seva interpretació.

Però els premis de l'Acadèmia van esquivar anys més tard a **Cadena Perpetua** (1994). Reconec que hi tinc debilitat per aquesta brillant adaptació portada a terme per Frank Darabont. En una nit infausta se'n va anar de buit competint amb Forest Gump i Pulp Fiction. La història d'amistat entre dos presoners i l'esperança i l'optimisme de tota la cinta fins i tot quan el protagonista està en els seus pitjors moments omplen la cinta d'una humanitat que fa dubtar a l'espectador si realment es troba davant d'una adaptació de King.

Un lustre després, una nova adaptació repetia el camí. Direcció i adaptació de Darabont, esperança i companyonia en les pitjors circumstàncies,

algun tot fantàstic en aquesta ocasió... i cap premi. **La Milla Verde** (1999) no arriba al nivell de l'anterior però aconsegueix commoure igualment a l'espectador amb la història d'un home amb un cor molt gran i un do molt especial.

Però malgrat continuar l'èxit professional, el final de segle no portava bones notícies a l'escriptor a nivell personal... com veurem en el proper número.

■ ■ ■

Dietètiques Cabré, C.B.

ALIMENTS NATURALS I DE RÈGIM
HERBORISTERIA
CONSULTA NATURISTA

C/ dels Jurats, 19 - 43205 REUS
Tel. 977 31 52 55

FARMÀCIA

M. TERESA HUGUET VILELLA

Sant Isidre, 7
43380 VILAPLANA
Tel. 977 815 379
thuguet@coft.cat

QUEVIURES
M. Carme Virgili

C. Doctor Mallafré, 12
Tel. 977 815 087
43380 VILAPLANA

C. Casal, 3 - 43380 VILAPLANA (Baix Camp)

DESCOBERTA BOTÀNICO-MEDICINAL PER LA MUSSARA (CAPÍTOL 1)

■ Ramon Gausachs

Ei, company. Arribo tard? –vaig preguntar al jove director d'aquesta revista, que era assegut en un dels bancs exteriors del refugi de La Mussara.

No. Què va –respongué el jove eixugant-se les comissures dels llavis amb un mocador de paper-. Tot just he acabat d'esmorzar. Vols prendre res?

Doncs sí, una birra. Vinc cansat –vaig respondre després d'encaixar i de deixar la motxilleta al seu costat-. Ja vaig jo a demanar-la. Vols res més, tu?

Després de saludar els nois del refugi i de comprovar que m'havien venut més d'exemplars de la meua novel·la [1], vaig seure al costat d'en Josep Maria a beure'm aquell elixir de déus, ben fresquet.

Per cert, tu, com a altaveu d'aquestes contrades, suposo que sabràs que Prades ha fet una aposta per la producció del llúpol, oi? –vaig preguntar assenyalant la llauna de cervesa.

Sí. Uns quants pagesos han canviat el conreu de trumfos per subministrar matèria primera a la Damm. Fa tres o quatre mesos van fer la primera collita. Els ha ajudat la Gene, L'IRTA, crec.

Jo ja havia fotografiat llúpol allà fa anys, silvestre és clar, prop de la riera que hi ha abans d'arribar pel camí de Reus, i un tipus de cua de cavall, herba nusera crec que li dieu per aquí...

Cua de rossí vaig sentir dir un cop a un monitor del GEPEC –afegí el meu interlocutor.

Ah, sí? No ho sabia. Deixa-m'ho apuntar per comprovar si ho tinc al meu llibre de *Les herbes remeieres*... Això de la nomenclatura popular és un xou –vaig comentar mentre treia de la butxaca de la camisa uns trossos de fulls rebregats que anomeno agenda.

Què deies de la **cua de cavall**? –recordà el jove.

Doncs que aquella era l'*Equisetum ramosissimum*, que ja ha havia trobat a la riera de les Tosques, la de Capafonts –vaig aclarir-. A diferència d'altres, aquesta té la tija fèrtil, diminuta, a la punta de la, diguem-ne, fulla... que més aviat és una branqueta.

Hi deu haver d'aquestes plantes a les Tosques, la que baixa a Vilaplana? –preguntà en Josep Maria assenyalant amb el cap el barranc pel qual baixa la riera homònima.

No m'he fixat mai. Veure llúpol m'hagués cridat l'atenció. Crec que cua de cavall hi deu haver, seria normal, és una de les plantes més hidròfiles que hi ha. N'he vist als altres rius de la serra. El que sí que he vist són orquídiades silvestres, salicàries, per aturar les *cagarines* –vaig especificar.

Quines propietats medicinals té la cua?

És diürètica, cosa que va bé per reduir la tensió sanguínia, netejar les vies urinàries d'infeccions i com a complementària en tractaments antiinflamatoris i antireumàtics perquè en les miccions també s'expulsen residus tòxics, com

Instal·lacions JF

- Electricitat, Gas, Aigua.
- Calefacció i Aire condicionat.
- Aprofitament d'aigües grises i pluvials.
- Energia solar fotovoltaica per usos agrícoles.

<http://www.usuaris.tinet.org/ijfega/inici>

Jordi Fernández Llorens

instaljf@tinnet.cat

620 272 212

ara l'àcid úric, que s'acumula a les articulacions i provoca dolor. Som-hi? –vaig preguntar aixecant-me després de donar un últim glop de cervesa.

Tinc entès –digué el meu interlocutor assenyalant la llauna- que el llúpul és el responsable de l'amargor de la cervesa, oi?

Sí –vaig respondre enfilant el camí cap al poble abandonat-. I també té efecte relaxant i hipnòtic, és a dir, inductor a la son.

Però escolta una cosa –observà en Josep Maria-. Això de les plantes medicinals és fiable o és una cosa d'àvies que ja no...?

Sempre que algú m'ho pregunta, contesto preguntant si avui dia algú posa en dubte l'eficàcia de l'aspirina o de la morfina? Ambdues s'extreuen de plantes. La primera és el resultat d'un retoc químic de l'àcid salicílic, que s'extreu de l'escorça d'un arbre tan vulgar com el salze, i l'altra s'extreu del suc de la càpsula del cascalt. Les dues són analgèsiques. La primera a més a més és antiinflamatòria, febrífuga, i antiagregant plaquetària, és a dir, fluidifica la sang, bo pel sistema cardiovascular perquè evita coàguls i problemes cardíacs, i també tinc entès que també apunta propietats oncològiques. La segona, la morfina, està considerada per la OMS com el millor analgèsic del món, malgrat que, com saps, ambdues tenen les seves contraindicacions.

El cascalt és de la mateixa família que la **ruella**, oi? –preguntà en Josep Maria mentre ens apropaven a Cal Piano.

Sí, són papaveràcies, comparteixen alguns principis actius però en diferents concentracions, com ara la codeïna, molt més alta en el cascalt; aquest, els nens, ni tocar-lo, però l'aigua de pètals de la rosella, o rouella, com li deien a Rojals, em consta que encara es fa servir per a fer-los dormir. A més a més, la codeïna té efecte antitussigen, per això forma part de multitud de xarops contra la tos. Abans, quan he parlat dels noms populars, saps quants en té la rosella?

No.

Al meu llibre sobre les herbes meieres n'he comptabilitzats més de cinquanta.

[!] Almusara. Lo qu'amaga la boira.

■ ■ ■.

TRACTAMENT DE KERATINA

■ Marta Caballero

Ja portem uns anys que el més innovador de la perruqueria són els tractaments de keratina.

Els podem trovar de moltíssimes marques, però la finalitat de totes elles és la mateixa: tenir els cabells llisos, suaus i sense encrespaments.

Aquest famós tractament prové del Brasil i no va trigar en posar-se de moda a EUA. Però ens podem preguntar: Què és la keratina?

La keratina no és res més que una proteïna de les capes externes de la pell, el pèl i les ungles. Els cabells estan formats per microfibrilles de keratina compactada que es mantenen unides a través d'uns enllaços de disulfur.

Els tractaments de keratina en els cabells danyats reforcen i segellen les cutícules, una mena de capa protectora dels cabells que es deteriora o s'obre amb l'exposició al sol, contaminació...

El tractament de keratina es pot realitzar per a tot tipus de cabell, garantint uns cabells llisos, lluminosos i fàcils de pentinar. Té un resultat perdurable (fins a 5 mesos) i no conte parabens.

Aquest tractament no és recomanable per embarassades o durant el període de lactància. El seu procés d'aplicació és el següent:

PAS 1- Xampú de neteja profunda: Rentem el cabell amb un xampú de neteja profunda.

PAS 2- L'Aplicació: Treure'm l'excés d'aigua amb una tovallola abans d'aplicar el producte. Separem el cabell en quatre parts, i ens iniciem a aplicar el producte.

PAS 3- Eixuguem el cabell completament amb el secador ja agafant forma i començant-l'ho a deixar ben llis.

PAS 4- Separem el cabell en quatre parts per a començar el procés d'allisat, aquest procés es fa amb la planxa, depenent de l'estat del cabell es juga amb la temperatura de la planxa (180° - 230°) per a tot el cabell.

És molt important el procediment de la planxa, ja que és el que ens ajuda a la penetració del producte. El bon resultat està garantit!

■ ■ ■.

iuca
TALLES GRANS
C/ major, 12 - **REUS**, 43201
tel. **977 342 498**
iucamodatg@gmail.com

L'esperver
Restaurant
C. de l'Era 14 - **VILAPLANA**
Tel. 977 815 223 - 655 834 157
www.esparver.com
f / EsparverRestaurant

Un Racó amb vites a la sanació

MINIMALISME

Si amb tot el que tens no ets feliç,
tampoc ho seràs amb el que et falta

■ Alba Borràs Díaz
Psicoterapeuta i naturòpata

Quina relació té l'ordre i la salut o la psicologia? Doncs molta, de fet qualsevol de nosaltres que no hagi oblidat l'època d'exàmens recordarà com era més fàcil estudiar en un espai ordenat, entre altres perquè a la nostra ment li és més fàcil concentrar-se en un espai organitzat que trobar-nos envoltats de caos. Si tenim moltes coses pel mig a part de la falta d'organització per a l'estudi, el cervell ens demana que ens dediquem a organitzar l'escriptori i l'espai al nostre voltant, és per això que es recomana tenir els espais prèviament ordenats i nets, abans de posar-nos a fer deures o treballar, per a no perdre el temps d'estudi.

La ment se sent relaxada en espais ordenats, nets i amb menor nombre de trasts. **Relaxats ens concentrem** millor perquè prestem **atenció** als estímuls correctes, als que venen dels estudis i no a d'altres, fet que ens permetrà **memoritzar** millor.

El cervell és com un ordinador, que ho emmagatzema tot per carpetes, quan anem deixant coses a mitges, per acabar, per reparar, tenim una carpeta d'assumptes pendants permanentment oberta. Jo personalment quan tinc alguna tasca pendent i la realitzo dins el termini, com per exemple tenir fet i enviat l'article de Lo Pedrís, sospiro, ja puc esborrar de la llista d'afers pendants una feina. En general **tothom sent alleugeriment quan acaba un treball pendent**, repara un objecte trencat o porta a terme una reunió que s'havia posposat o ajornat, prèviament. Sovint és la peresa la que no ens permet fer allò a mitges, són idees mentals que no ens deixen passar a l'acció. Aquest

estiu vaig descobrir un **mètode per a no postergar més**, és ben senzill i funciona a mode de joc, el cervell entén de simbolismes i un simple compte enrere ens permet posar-nos en acció. Es tracta de fer un compte enrere com si fos un coet a punt de d'enlairar-se 5,4,3,2,1 i et poses a fer allò que tanta peresa feia. Va molt bé per als nens/es, a qui els agrada més fer les activitats jugant. Com per exemple l'ordre si és part del seu final de joc, segur és més fàcil i ho faran més a gust.

Últimament he estat investigant sobre el minimalisme. És un concepte que fa poc s'ha posat de moda. Què és el minimalisme? Bàsicament, podria resumir-se com l'Art de viure amb menys. I de què es tracta de viure amb un nombre determinat d'objectes, de roba? Potser per als més puristes sí, en canvi l'essència del minimalisme és viure, únicament amb aquelles coses que t'aporten valor: allò que tens per una banda et cal, ho fas servir, li dones ús i per altra banda t'aporta felicitat.

Posaré un exemple ben senzill, a tothom ens ha passat d'obrir l'armari que està ple de roba i no sabem què posar-nos. I en aquest cas el minimalisme és molt clar, desfés-te de tota aquella roba, i quan dic desfés-te, vull dir, regala, ven, intercanvia, dona, tota aquella roba que no et fa feliç.

Sovint tenim roba que vam comprar fa temps i resulta que nosaltres hem canviat d'estil, de personalitat i la nostra roba no es troba en sintonia amb qui som ara. Per la filosofia minimalista és millor tenir un armari reduït, amb tot de peces que et fan feliç, que un armari ple de roba que quan te la poses i surts al carrer no t'acabes de sentir a gust, no et sents amb ganes de trobar-te a ningú, et fa sentir petita i et baixa l'autoestima.

He pogut observar com als minimalistes els encanten els reptes per a reduir el nombre de possessions i arribar a l'**objectiu clar de tenir només allò desitjat**, jo m'ho prenc com un joc i així la neteja es fa més divertida. Per posar un exemple de **reptes minimalistes** hi ha el desfer-te cada dia d'una cosa... durant un temps determinat, l'armari càpsula: la roba és tota versàtil, la pots fer servir en moltes i diferents ocasions i és entre ella molt combinable o l'armari 3 33, 33 peces per a tres mesos, entre molts d'altres.

Jo personalment crec que més enllà dels reptes i els números, l'ideal és assimilar el concepte de **menys és més**.

Si tens menys possessions que t'aporten més valor és més positiu que tenir-ne moltes... com per exemple si a la vitrina tens 4 objectes que t'aporten bons records i bones vibracions és millor que tenir tota la vitrina plena de "pongos" ("esto lo pongo aquí, esto allà"), coses que et sents obligada a tenir perquè són souvenirs que t'han regalat o detalls de comunió però que en realitat no t'agraden i no et fan feliç. Els beneficis del minimalisme són molts, entre ells:

Deixar d'enfocar-te en allò material per enfocar-te en tu, en el que vols, allò que t'agrada i que et fa feliç.

Et permet desfer-te de tot allò que no és important i **centrar-te en allò important**. "La vida no és tenir, la vida no és fer, la vida és SER".

Gaudir més de les experiències que d'allò material.

La gent quan està deprimida, sovint, va de compres creient que això li aportarà felicitat, això li genera un pic d'alegria momentàniament vinculat a la dopamina segregada, però en realitat no té res a veure amb la felicitat, aquesta és més permanent i duradora. Les compres compulsives es fan perquè dins sentim un buit emocional, que es pretén omplir amb coses materials (això ho saben bé els publicistes). El meu consell és: queda amb algú estimat i fes un passeig per la natura, segur que tornes a casa més ple i feliç, que comprant impulsivament.

Et simplifica la vida, diuen que passem 5 hores setmanals ordenant i buscant objectes per casa o a la feina, si tenim menys andròmines i a més un lloc per a cada cosa i cada cosa al seu lloc, quan acabem d'utilitzar-lo el tornem al seu lloc, la casa es manté ordenada sense un extra de 5 hores, ordenant.

Estalvies diners en no comprar compulsivament. No necessitem cases més grans, ni armaris organitzadors, necessitem menys andròmines.

Ajudes al medi ambient, perquè ja no consumeixes tant, quan has

d'obtenir qualsevol cosa et plantejes, primer si és totalment necessària, després si vols que sigui de bona qualitat i duri el seu temps i si et cal nou o el pots obtenir de segona mà.

Al desfer-te d'allò que ja no necessites, ho pots donar, vendre, intercanviar permetes que aquell electrodomèstic, moble, joguina, llibre, roba, etc. ja no es torni a fabricar amb recursos nous de la natura. **La Terra és finita, el nostre consum no pot ser infinit.**

De la mateixa manera que et desfàs d'objectes **et permet de fer neteja d'emocions velles i negatives.** "La motxilla" de vegades és literal, guardant possessions sentimentals que són negatives. Les cartes d'aquell nuvi/a que no va acabar bé, un regal d'una amistat que va deixar de ser-ho fa temps de males maneres. Una vegada et dones permís per desfer-te d'aquestes coses permetràs que les emocions enquistades vagin processant-se i desapareixent.

Obtindràs més temps i menys

estrès. Més temps perquè ja no has de dedicar tant de temps a netejar, és més ràpid netejar un espai amb 4 ornaments que amb 40.

Utilitzes aquests temps per a tu, per a gaudir amb allò que t'omple.

Sortir de la comparació, l'enveja i la sensació d'haver de posseir i consumir per a ser algú. La societat actual dels anuncis i la publicitat intenta fer-nos creure que necessitem tantes coses que en realitat són capritxos per donar-nos valor com a persones. Amb els diners que deixes de gastar compulsivament pots anar de vacances o regalar-te aquella experiència que fa tant de temps volies fer.

Aprens a agrair tot allò que tens i que és tan valuós com l'amistat, la salut, el cos, etc.

Volia acabar explicant que el Minimalisme no se centra en tenir menys, sinó que posa l'atenció en allò que tens, que les coses que guardes siguin com a petits tresors, no que en tinguis una gran quantitat, sinó que siguin poques i amb una gran qualitat, que t'aporti valor i et faci sentir plena de benestar.

Si us ressona això que explico, sempre podeu posar-ho a la pràctica: començant per un espai petit, un calaix, l'armari del bany, treure-ho tot i examinar cada cosa fent-vos les dues preguntes clau:

Ho necessito? En tinc més d'un, em cal?

Em fa feliç? i si és roba provar-la i mirar que t'agradi tot d'ella, és còmode, el tacte, el tall, la roba, l'estampat, la talla i si la resposta és un sí a tot i a més respondries positivament la pregunta ara mateix em compraria aquesta peça? llavors queda-te-la, sinó és així pots donar-la o posar tot allò que ja no vols en una capsa per a portar-lo al mercat d'intercanvi del dia 21 de gener aquí al poble!! Porta tot allò que ja no necessites i emporta't tot allò que t'agradi i et facin servei!! Animeu-vos a venir!!

Per a més informació o aclariment o si em voleu suggerir algun tema em trobareu al mail

terapia.albadd@gmail.com.

Moltes gràcies.

MANTENIM L'ESCALFOR

■ Daniel González Alguacil. Arquitecte

Ja fa dies que fa fred i tothom ha hagut d'encendre la calefacció o foc a terra a casa.

La vostra casa ha trigat molt a escalfar-se o ho ha fet ràpidament? I quan l'apagueu, la caloreta marxa de seguida o es manté molta estona?

Us heu parat a pensar quin és el motiu, sigui quina sigui la resposta? Doncs a part del tamany que s'ha d'escalfar (evidentment, no és el mateix una habitació petita que una sala gran) això depèn de l'arquitectura, de com es va dissenyar i de com es va construir.

És per això que en aquest numero us volia parlar d'un concepte una mica tècnic, però crec que entenedor: La Inèrcia.

Què és la inèrcia tèrmica?

És la capacitat d'un material per acumular o cedir calor.

Aquesta propietat s'utilitza a la construcció per a conservar la temperatura interior dels llocs habitables el més estable i durant el més temps possible al llarg del dia, mitjançant murs de gran massa. Aquesta és l'estratègia que adopta la construcció tradicional en climes continentals (climes que tenen canvis importants de temperatura al llarg del dia, amb molta diferència entre la nit i el dia)

I com funciona?

Doncs a l'hivern, durant el dia els murs s'escalfen amb la calor que generem a l'interior i per la nit, més freda, cedeixen la calor a les estances.

I a l'estiu els murs amb inèrcia absorbeixen la calor que ve de l'exterior i per la nit es refreden si fem una ventilació adequada, preparant-los pel dia següent. Un ús adequat d'aquesta propietat pot evitar l'ús de sistemes artificials de climatització interior.

Tant a la nova edificació com a la rehabilitació s'ha de tenir en compte tres coses: clima, ús de l'edifici o espai, i orientació.

Dit d'una altra forma, una façana amb elevada inèrcia tèrmica té sentit:

- A climes continentals
- En edificis que tinguin un ús continu

La inèrcia tèrmica va molt relacionada amb la posició de l'aïllament (als edificis antics no existia).

Posar el mateix aïllament a l'exterior o l'interior d'una façana influeix de manera diferent en funció de l'ús, clima i composició del mur.

En una solució d'aïllament per l'exterior, el tancament disposarà d'una elevada inèrcia tèrmica; mentre que a una solució d'aïllament per l'interior estarà fent un tancament amb poca inèrcia tèrmica.

Per exemple: una casa amb murs de pedra gruixuts li costa escalfar-se els primers dies, però una vegada els murs han acumulat la calor, es manté molt bé durant un temps.

Si tinguéssim un aïllant per dins s'escalfaria ràpidament però quan apaguem la calefacció es refredarà també ràpidament.

Per acabar, un recordatori per aquests dies: mirar de gastar la menys calefacció possible amb actes tant senzills com per exemple tancar les portes de les habitacions i sales, a fi de que l'escalfor no se'n vagi a espais que no utilitzem.

CuRiOsITaTS D'aRQuiTeCTuRa

Les cases passives es van començar a popularitzar als anys 80 a les escoles d'arquitectura a partir de la publicació del llibre "Passive Energy Book" de Edward Mazria, als Estats Units.

Qui ho havia de dir veient ara la seva política mediambiental!

Encara que el concepte de "Casa Passiva" és un estàndard de construcció que va sorgir a Alemanya a principis dels anys 90.

A Catalunya, una de les primeres que es van construir a Espanya, va ser a Lleida, al 2009

Qualsevol dubte o consulta: danigoal@coac.net

Lo Pedrís a Bruges (Bèlgica)

Primera fila, drets d'esquerra a dreta: Artur, Jacoba, Anna, Salvador, Jaume, Abi i Jordi.

Segona fila, drets d'esquerra a dreta: Montse, Laia, Mireia, Patricia, Anna, Tere i Jordi.

ANEM A BUSCAR EL TIO

■ Dolors Sentís

Quasi arriben al poble!! Amb el fred i vent que feia el diumenge dia 3 de desembre, els tions es van espavilar per començar a baixar de la Mussara.

Tots els nens i nenes ben tapats, amb gorros, bufandes i guants van iniciar l'excursió per trobar tions. Enfilant el camí cap a les Tosques vam trobar dos caçadors, que ens van confirmar que havien vist rastre de tions, les emocions estaven a flor de pell i als més petits de la casa no calia empènyer-los per córrer muntanya amunt a veure si els trobaven.

Vam fer una paradeta per esmorzar a mig camí, curteta, tots volien continuar camí amunt. Finalment vam arribar al tros dels Vermell... Feia pocs dies que l'Àlvar i el Llorenç ens havien dit que al-

919 ANYS

Entre totes, sumen 919 anys. I ho van celebrar al restaurant *Les Brasses de Cal Olla*. Per molts anys. Força, salut i alegria per arribar i sobrepassar bé el mil·leni.

guna cosa es movia pel bosc... i no eren senglars!!!! Eren TIONS!!!! Tota una estesa de tions de tota mena i forma esperaven repartits pel bosc. Crits d'alegria i joia, petons i abraçades als tions, fotos i rialles, vam acabar la festa, com només saben els de l'AMPA Cingle Roig, un bon vermut per a tots els participants i fins l'any que ve. Ara toca engeixar el tió, ha de cagar molt i bo!!

EXCURSIÓ DE L'ESCOLA CINGLE ROIG A LA SAGRADA FAMÍLIA

■ Dolors Sentís

El dia 12 de novembre, l'AMPA de l'escola ens va organitzar una excursió a la Sagrada Família de Barcelona, gràcies a l'Àlex Masdeu, pare de l'Ot i el Quim, que hi treballa des de fa uns anys com a encarregat d'un dels magatzems que elaboren les pedres que després veiem allà.

Vam sortir de Vilaplana puntuals a les 9 del matí, a l'arribar a Barcelona vam anar directament a fer la visita a la Sagrada Família; a l'acabar, l'autobús ens va recollir i ens va portar al parc de Montjuïc per dinar i fer la foto de família de l'excursió.

TERCERA CRONO URBANA VILAPLANA

■ Dolors Sentís

Un altre any de bicis i ja en van tres que, pels volts de la festa major, els carrers de Vilaplana acullen uns agosrats ciclistes que passen pels seus carrers tan ràpids com el vent. La 3a crono urbana va ser un èxit total de participació: 35 ciclistes

Enguany es van fer 3 categories: Infantil de 0 a 6 anys

Júnior de 7 a 14 anys

Adult de 15 anys en endavant.

En categoria infantil amb 17 participants la classificació va quedar així: 1r Josep Tost amb un temps d' 1'20

2n Jaume Tost amb un temps d' 1'33 3a Elna Sardà amb un temps d' 1'39 Categoria júnior amb 13 participants: 1r Alfons Garriga 1'41

2n Lluç Amigó 2'00

3r Eduard Amorós 2'02

Categoria adult amb 5 participants, entre ells una fèmina, que vull felicitat especialment per la seva valentia i esforç.

1r Albert Juanpere amb un temps de 2'29

En cada una de les categories el circuit va ser diferent, cada vegada que augmentava la categoria també ho feia la dificultat del circuit.

La ubicació de la sortida i arribada de la cursa, va ser al casal, i aprofitant l'avinentsa de les barres muntades pel

grup de joves, l'AMPA de l'escola Cingle Roig va muntar un vermut popular amb patates fregides de veritat!! Gràcies joves!!! També una mare de l'escola ens va delectar amb l'art de pintar mans amb henna per tothom qui va voler.

Gràcies a tots per la vostra col·laboració i fins l'any que ve!!!

APADRINEM UN TRAM DE RIU!!!

■ Cicle Superior Escola

El passat 25 d'octubre, els alumnes de la classe Cosmos, de cicle superior, de l'escola Cingle Roig de Vilaplana, vam apadrinar un tram del riu de les Tosques, la Font de les Creus a Vilaplana, aquest projecte forma part del Projecte Rius de l'associació Hàbitat.

Aquella tarda, vam analitzar les qualitats del riu; com mesurar el cabal, el Ph, la temperatura, l'oxigen dissolt, identificar els micro-invertebrats que hi podem trobar al riu, la velocitat, la profunditat, etc. Una sèrie d'activitats on vam fer d'investigadors de la vida que té el riu, sent observadors de l'importància de tindre cura d'ell.

Per finalitzar l'activitat, vam recollir la brossa del

voltant del riu, així, vam observar la quantitat de brossa que es llança, sense pensar la repercussió al medi ambient que hi té. També la vam classificar, segons el tipus de brossa.

La valoració de l'activitat, va ser molt positiva, ja que, vam estar molt implicats, motivats i amb interès.

L'experiència ens hi va agradar molt.

Anima't a fer-lo !!!!

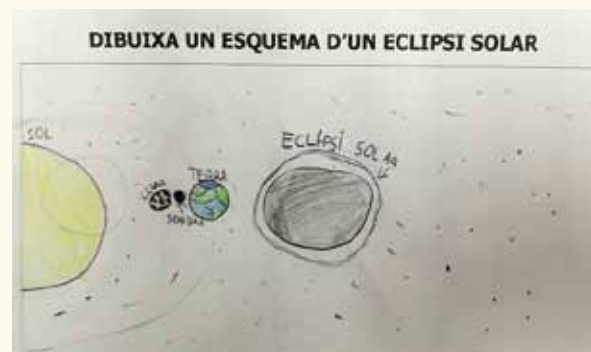
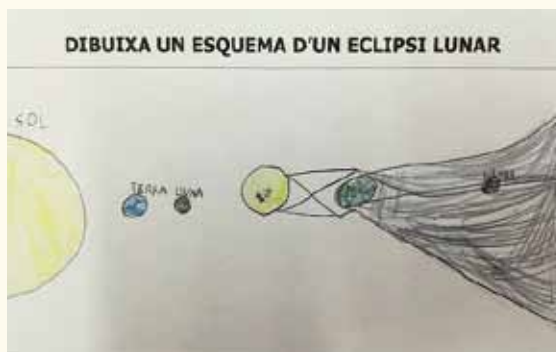
ECLIPSI A L'ESCOLA CINGLE ROIG

Els nens de la classe de Mart hem estat estudiant diferents coses sobre l'espai, com els nostres companys d'escola, lligat al tema central d'aquest curs.

Vam estar veient com eren els eclipsis de sol i de lluna. Vam veure vídeos amb el projector a classe i ho vam representar després.

Amb una llanterna fèiem el sol, una bola que representava la terra i una altra més petita que era la lluna. Va ser molt xulo!

Després ho vam dibuixar, aquí us ensenyem algunes fotos.

Naixements

■ Teresa Serra

NIL RODRÍGUEZ MIRÓ
11 de juny de 2017

MARTÍ CARDONA ESPINOSA
28 de juny de 2017

ETNA SERRAMIÀ BERTRAN
14 de novembre de 2017

BLAI MATEU GARCÍA
5 de desembre de 2017

Necrològiques

Concepció Juanpere Gual 3 de gener als 94 anys

Montserrat Mestre Mariné 18 de gener als 81 anys

Simón Salvat Llovera 14 de juliol als 86 anys

Emilia Estivill Rius 19 d'agost als 92 anys

David Cavallé Caballer 27 d'octubre als 43 anys

Lluís Roca Ferré 12 de desembre als 88 anys

Teresa Ferré Malapeira 15 desembre als 94 anys

Casaments

Josep Mateu Huguet & Maria de Gràcia García Ramírez
10 de juny de 2017

Arnau Brufau Cochs & Marta Besora Roselló
28 d'abril de 2017

Iván Camón Fernández & Marina Besora Roselló
26 d'agost de 2017

Solucions passatemps

ELS CARRERS SERAN SEMPRE NOSTRES

NO TENIM POR

NO ENS FA POR LA VOSTRA REPRESSIÓ

LLIBERTAT, US VOLEM A CASA

NO ESTEU SOLS

NO NOS ENGAÑAN, CATALUÑA ES ESPAÑA

HELP CATALONIA

SOM GENT DE PAU

FREE POLITICAL PRISONERS

SOM REPÚBLICA

ACTIVITATS DE LA LLAR DE JUBILATS, 4T TRIMESTRE 2017

■ Maria Mestre Mestre

El dijous dia 26 d'octubre vam anar un bon grup de Vilaplana, junt amb companys dels pobles veïns, a l'excursió que el Consell Comarcal organitza cada any per aquestes dates.

Aquest any va ser al Delta de l'Ebre. A les 8 del matí ja erem tots dalt de l'autocar preparats per emprendre el viatge. Vam arribar al restaurant i un bon esmorzar ens esperava per a tothom. Vam continuar el viatge fins al Molí Antic de l'Arròs, on vam tenir un guia local. Tot va ser molt interessant i entenedor, i després cap a la botigueta. Després tots dalt de la barca i una bona passejada pel nostre Mediterrani que, per cert, la mar estava molt encalmada. Vam tornar al mateix restaurant, i com no podia faltar, un bon dinar a base d'amanida, musclos, peixet fregit, paella, i de postres, menjablanc de llet d'arròs. Cap a les 18 h, tots cap a casa.

El diumenge 5 de novembre vam celebrar la Festa de la Castanyada al local de la Casa de Cultura. Ens vam reunir uns 47 membres de la nostra entitat per assaborir un bon dinar servit pel Restaurant de Cala Peirona. La rifa de les Torretes té molt de protagonisme, tots estem molt pendents de si ens toca. El procediment és el següent: 2 jocs de cartes, un es reparteix entre els assistents, una carta per a cadascú, l'altra l'agafa el President/a o algun membre de la Junta, i va passant per les taules i a qui ell li sembla, sigui el més vell, el més jove o el més maco/a, li fa agafar una carta i l'ensenya a tots/es i en diu el resultat: el set d'espases o el que hagi sortit. La persona que tingui la carta pot anar a buscar la seva torreta! Vam acabar la festa cantant tots les ja tradicionals cançons nostres que, tot sigui dit, ja comencem a dominar i formem una coral ben entonada.

PARAULES NADALENQUES

■ Anabel Sáiz Ripoll

Montse Ginesta

Il·lustracions Marta Montañá, Barcanova, 2011

Ara, que s'acosta Nadal, és temps de torró i d'intercanvi d'afectes. Els més petits tenen tot el dret del món a conèixer les tradicions nadalenques i a estimar-les. La poesia adreçada al nens, per altra banda, és particularment difícil perquè, de vegades, es cau en la temptació de les rimes fàcils, dels jocs de paraules tòpics i dels missatges massa didàctics. Un infant està creixent, però és capaç de sentir el ritme, de fer seves unes melodies i d'entendre on hi ha veritat o impostació.

Aquest llibre que us recomanem està format per 32 poemes que ens repassen personatges, costums, àpats i tradicions nadalenques. Ara bé, no té res a veure amb les imposicions comercials i materialistes, perquè, ja al primer poema, trobem una declaració d'intencions ben clara:

"Aquest Nadal

No vull que em compreu joguines, No vull roba ni torrons,

Ni pastissos Ni bombons. El que vull

No ho venen a les botigues:

Vull rialles i petons!"

Comencem, doncs, un viatge a la part més noble del Nadal, la part infantil, plena d'il·lusió i esperança, que creu en la màgia i que tot està per fer i tot és possible. Anem a la fira de Santa Llúcia i comprem la peça que ens faltava pel nostre naixement; ens abriguem bé per fer un ninot de neu; decorem casa nostra amb una bonica garlanda; i fem un pessebre amb aquelles figures que, de pares a fills, ens han arribat i que conservem com un dels grans tresors. Al Nadal també fem música, cantem i juguem a la loteria. No falten els poemes dedicats a l'arbre de Nadal, al tió, als menjars típics, als Reis, al dinar de Nadal i a alguns personatges emblemàtics del Pessebre (el pastor, Sant Josep, el nen...), així com mencions al dia dels innocents, al cap d'any i, és clar que sí, al dimoni esquifit. No falten els bons desitjos:

"Vull la pau

I vull una treva

Per als innocents i els febles!"

Els poemes de *Paraules Nadalenques* segueixen la tradició oral i es poden dir en veu alta; fins i tot, al final del llibre, s'inclouen uns consells per la seva posada en escena. Les il·lustracions, dolces i realistes, acaben de tancar aquest regal de Nadal, fet de paraules, de ritmes, de bons desitjos.

El llibre està adreçat als més petits de casa, però de segur que els grans, pares, mares, avis, àvies, tiets i tietes, troben, amagada a dintre, entremig de les pàgines, part de la seva infantesa.

Bon Nadal a tothom!

TAXI

SERVEI DE TAXI 6-Q

7/8 places

L'Aleixar

mòbil 689 029 326

FORN DE PA I PASTISSERIA

L'Alcarró

PA CUIT AMB LLENYA

Avgda Dr. Vilaseca 10 Avgda Joaquim Mir 11
Tel. 31 54 52 Tel. 81 50 04
REUS L'ALEIXAR

SOBRE LES ANTIGUES CONFRARIES DEL POBLE

■ Montse Argerich

Fa uns quants anys, crec que ja són més de 25, necessitava trobar un 'tema' d'interès etnogràfic en un entorn rural, per un treball d'Antropologia que ara mateix no ve al cas. No recordo qui em va donar la idea d'esbrinar sobre les antigues Confraries del poble però el que encara tinc present és el moment en que Josep Maria Musté, rector de Vilaplana, em va mostrar alguns llibres de comptes del segle XVIII i XIX que es conservaven a l'Església, preservats al llarg dels anys amb la cura d'experts en conservació de documents antics però que, per intuïció, sabien que calia protegir-los de la humitat, de la llum, de les bestioles...

Vaig poder tenir entre les mans aquells llibres escrits fa més de 300 anys, i en força bon estat de conservació, fullejar-los, llegir-los. Influenciada potser per *El nom de la rosa*, imaginava algú en la foscor d'una espelma en un escriptori o una tauleta de fusta tacada per la tinta, escrivint amb plumi una cal·ligrafia exquisida, extremant l'expressió dels signes i l'elegància del redactat. Un autèntic plaer perdre el temps descobrint detalls sobre les activitats enregistrades que parlen de la vida d'un poble, els noms i mots de formes arcaïques (*Joseph, càrrech...*) o les diferents monedes que van apareixent en els comptes depenent de l'època (lliures i sous a mitjans del XVIII o rals i maravedisos a mitjans del XIX).

Tenia intenció de recuperar aquell treball per fer-ne ara un resum però no

ha estat possible retrobar l'original ni l'exemplar que va quedar a l'Església. Per això he volgut tornar a donar una ullada als llibres, ara conservats a l'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona, i dels que transcrit aquí algunes coses.

En totes les referències i els fragments que veureu he mantingut el llenguatge original. No us sorprengueu del que ara consideràrem errades ortogràfiques i tingueu en compte també que alguns cognoms els mantinc tal com estan escrits, sovint tal com es pronuncien.

Libre dels Confreres de Nostra Señora del Roser de la Font

La confraria va ser fundada el 1776, tot i que es conserva un manuscrit del 1691 en el que s'interpreta el que podria assemblar-se als estatuts.

En l'acta fundacional del 1776 es descriuen les tres categories de confreres:

"La devoció, Confraria del Roser és cosa del Cel Marial, y Angelical, per lo que los Confreres y Confraressas de ella, a honra y gloria de la Santíssima Trinitat, Pare, Fill y Esperit Sant, tres personas y un sol Deu, y de la Divinitat, y Humanitat Sacrosanta de Jesuchrist nostre Deu y Señor y Puresa, Dolors, y Gloria de Maria Santíssima estan dividits en Gerarquies u Ordes, com los Angels en lo Cel.

Los Confreres del primer Orde, son Confreres del (--?) que son los Oficiais, Majors o Proms o Administradors de la Confraria, Junt ab lo Prior de ella.

Los confreres del segon Orde, se anomenan Acullits y estos poden ser Oficiais menors y entren en les vacants del Primer Orde.

Los del tercer Orde son Confreres de Devoció. De tots estos tres Ordes, los Confreres del primer y segon orde pagant alguna cosa de caritat. Los confreres del tercer orde no pagant, ni sels demana cosa alguna. Las gracias y Indulgencias totes son comunes y les guanyan tots los Confreres dels dits tres Ordes, fent y exercitant les obres pies, a les quals se apliquen las indulgencias o remissions de pecats y los del primer y segon orde, per la dita caritat anual, y llegat, especialment participan ab major merit de les Misses cantades, rezadas y Aniversaris, que per dita Confraria se celebran en los primes dies del mes, y festivitats de la mare de Deu..."

En la mateixa acta s'anota la llista de Confreres... *Pere Joan Pallisser, Gertrudis Mestre, Rafel Salvat, Joseph Grau, Miquel Bigorra, Sabastià Farre, sovint agrupats per unitats familiars... Joan Marine Major, Chatarina Muller, Joan fill, Magdalena filla... Joseph Ayxala Major, Joseph Ayxala fill, Joseph Ayxala net... una llista que es va revisant de tant en tant per afegir nous confreres i marcar amb una creu els confreres difunts.*

Anualment es passaven comptes que quedaven reflectits en una acta, amb les entrades i sortides detallades per part del clavari nomenat per aquell any, responsable de l'administració de la confraria. El balanç, generalment positiu, era traspassat al clavari de l'any següent.

Carrega de Joan Nebot clavari en

lo any: se ha tret del plat en la festa de maig..., se ha tret del pandero nou..., de la plega del blat, de plega de las avellanes, de la caritat d'un devot...

Descàrregues: per cera consta de recibo..., ha pagat per 12 ciris..., per 5 misas resadas per las Animas de las diffuns confreresas...

Libre de comptes de la confraria de Nostra Señora de Dolors comensan en lo any 1771 en haban de la parròquia de Vilaplana

S'hi detallen els comptes des del 1778 fins el 1924. En els primers anys es descriuen únicament les entrades (fem per limosnas, per les mones, per lo vi de la aplega, pel blat, de les vellanas se ha tret...) i les sortides (pel campaner, per la compra d'estovalles, per 13 lliures y 11 onzes de ciris..., per lo Sermó de la Festa...).

Més endavant, en cada resum anual, es fa referència també a la clavaria, encarregada dels comptes que són lliurats a qui els transcriurà al llibre, i a la sagristana, sempre dones:

Quals comptes se han passat en presencia mia vuy dia 27 de Maig de 1788 y las sobrantes se han entregat a Marina Pamiyas clavaria per lo dit any 1788.

Carrega de N. S. dels Dolors en lo any 1791 sen Clavaria Theresa Mestre y Sagristana Madalena Revascall. Després del balanç, en cada resum anual es dona fe de les transaccions:

Quals comptes se han passat en presencia de mi infraescribit bui dia 1 de juny de 1791 y se han entregat a Madalena

Salvat la suma de ... Signat Anton Berenguer.

En les darreres pàgines del llibre hi ha llistes de confreres actualitzades en diferents anys. El 1818, agrupats per carrers (carrer de la Font, Des de la Font al Molí, carrer del Mitg, carrer de l'Abeurador, carrer de les Creus...) en compto entre 250 i 300, mentre que per exemple en el 1848, en ordre alfabètic, hi ha entre 150 i 200 congregants.

Libre dels comptes de las Santas Animas de Purgatori comensat en lo añ 1834

La confraria va ser fundada i aprovada el 1727, però durant uns quants anys no es van anotar el comptes:

Havent passat tants anys en que no

se havia donat comptes de esta confraria (...) espero que de aquí al devant se continuará notará no obstant lo que ara te liquit esta confraria.

Des del 1834 es detallen només els noms dels clavaris i sagristans de cada any que informalment passen comptes amb els entrants, i a partir de 1841 i fins el 1949 comença el detall anual de les Carregues i Descarregues. Hi ha un període, en la guerra del 36, en que l'activitat s'atura, reprenent-se el 1942 i quedant constància del fet:

Años 1936-37-38-39-40-41-42

(...) quedaron suspendidos los cultos de Cofradías (...). El año 1939 a últimos del mismo me hice cargo de la Parroquia, pero estaba en tan malas condiciones, que faltaba lo más importante..., únicamente se conservó la fachada externa, en cuanto a lo interior completamente desnuda y descompuesta... había que verlo!

(...) por esta razón las cuentas de Cofradía no empeizan hasta el año 1942. Son Mayoralas mismas las que lo eran cuando dejó de existir temporalmente, señora María Agustench y señora Dolores Bidó.

D'aquestes tres Confraries se'n conserven els llibres a l'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona però no tinc constància de cap document que faci referència a la **Confraria del Sant Nom de Jesús i del Sant Crist**, coneguda com la confraria dels fadrins, la més antiga, la fundació de la qual data de finals de segle XVI.

Sempre vaig voler agrair, sent forastera, que se'm permetés furgar entre el vostre passat, en la vida d'aquells

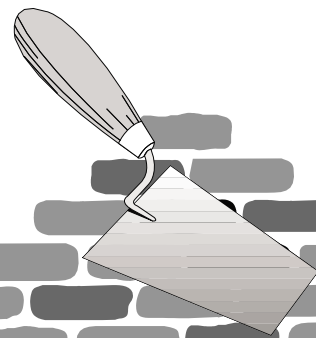
Aymemir, Pallisser, Cabrer. Ara, amb Lo Pedrís, tinc l'ocasió de fer-ho.

CONSTRUCCIONS

JOAN MESTRE SL

C/ Major, 32-3r - 43380 VILAPLANA - Tel. 977 81 51 73

VILAPLANA RID

Regalo - Intercanvio - Demano

Benvolgudes veïns i veïnes

Us adreço aquest article per explicar-vos què és i per a què podem fer servir el grup de Whatsapp que hem creat i que s'anomena Vilaplana RiD, no sense abans explicar com es va crear i arran de què.

Cal dir que rondaven dies de decaïment, d'emocions molt bellugades, que incloïen la impotència, la ràbia, el desànim en veure les actuacions policials del 1-0, els Jordis a la presó i més tard el govern elegit democràticament, tot això asseguda a casa mirant més notícies que mai en la meua vida, se m'apoderava una sensació de no poder fer res... que va canviar quan...

Un bon dia la Mei, em va enviar un enllaç de Whats per unir-me a un grup

de préstec en què la gent demana coses prestades per després ser retornades, ben aviat em va arribar un altre enllaç d'un grup de regal, on la gent regalava i demanava coses que pogués necessitar. Aviat vaig poder observar que si la cosa no encaixava en préstec o regal des dels administradors es cridava l'atenció i això va fer que se'm quedés petit...

Això em va dur a pensar en **un grup obert que englobés tot, des del regal, l'intercanvi i no només de coses materials que permetés obrir-se a un intercanvi de serveis i de coneixements**, perquè més enllà de totes les coses que tenim i no fem servir i podem intercanviar; tots nosaltres tenim una experiència, podem oferir un servei i

també uns coneixements. Així que des del grup, unes quantes persones em van instar a crear-lo i en poc menys d'una hora des que jo havia preguntat si algú coneixia un grup més obert que ho englobés tot, vaig crear i posar nom al nou grup... va ser espontani i de ràpida decisió.

Regalo- Intercanvio-Demano, per a incloure tot allò que volem donar sense res a canvi, intercanviar per altres objectes o per temps i demanar allò que puguem necessitar, d'aquí van sortir les sigles RID, que més endavant vaig buscar per curiositat si significaven alguna cosa i per casualitat vaig descobrir que significaven en anglès: verb (to rid) fer que algú s'alliberi d'alguna cosa, alleugerir. Aquest nom em semblar molt adient, ja que sovint la majoria de nosaltres, i més amb cases grans, anem acumulant tot de coses que en realitat no ens aporten valor i només ocupen un espai, ja sigui a l'armari de la roba, roba que no ens agrada, llibres que ja hem llegit o que tenim i no llegirem mai, joguines de quan érem petits/es, objectes ja sigui de cuina o per adornar que en realitat no ens agraden però guardem perquè ens els van regalar, etc. ,etc.

I tot això és el material ideal "per a rid," del qual alliberar-nos i donar-li una oportunitat de que li sigui útil a una altra persona o família i que nosaltres trobem allò que busquem o necessitem. Per això **us convidem a la FIRA D'INTERCANVI que tindrà lloc el diumenge 21 de gener** dins el marc de la festa major i que està oberta a tothom, també coneguts, familiars i amistats perquè entre tots puguem fer més nombrosos els intercanvis.

Tot just una setmana més tard d'haver creat el grup de Whats del camp de Tarragona, vam pensar que seria molt bo crear-ne un al poble per a fer els

Marta C.
Estilista

C/ Dr. Fleming, 9
Tel. 661 359 418
43380 VILAPLANA

EXCAVACIONS I
TRANSPORTS

MIRALLES

JOSEP M. MARINÉ MIRALLES, S.L.

Carrer de les Creus, núm. 2
Tels. 977 816 489 - 610 282 029
43356 ALFORJA

GAUDÍ

Centre de Reconeixements
Màdics - Psicotècnics

Permisos de
conduir i armes

Certificats
mèdics d'aptitud
esportiva

Certificats
mèdics oficials

Passeig Sunyer 18 Baixos
43202 REUS

Telèfons 977 11 54 11
977 75 66 57

www.centresmedicsbonet.com
reus@centresmedicsbonet.com

Tramitació gratuïta de la
renovació del permís de
conduir

intercanvis km0 i així va ser, ben aviat va anar corrent la veu o els missatges millor dit i avui, dia 1 de desembre, 15 dies més tard de la seva creació som 62 membres.

El grup de Whatsapp per als que no el coneixeu, ja funciona com un espai on demanar o oferir coses, serveis o coneixements. Entre ells per exemple s'ha demanat des d'arreglar una aixeta, a un sofà-llit, fer un transport, un joc de taula, s'ha ofert roba, sabates, aloes... llibres, i arran d'això sorgeixen noves idees que ens enriqueixen com a poble, com crear una biblioteca col·laborativa, que encara ha de trobar lloc físic on podríem compartir els llibres.

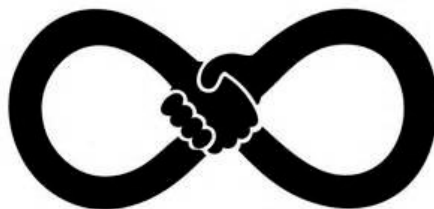
I doncs el grup té uns quinze dies, just ara que escric, es va crear el 15 de novembre i ja ha donat unes quantes passes. Per mi, personalment, cada petit gest d'intercanvi és una alegria. Perquè té beneficis a molts nivells:

Estem donant vida a objectes que no en tenien a casa nostra, amb la qual cosa la persona que els necessita no cal comprar-los nous, s'estalvia uns diners i a nivell ecològic li estalviem a la Terra els recursos per tornar-los a crear i l'energia per a fer-ho.

Ens alliberem, deixant espai a casa, l'ordre té molts beneficis (com explico en un altre article en aquest mateix número).

Fem pinya entre nosaltres, fem poble, estalviem desplaçaments de tècnics, etc. si allò espatllat ho pot arreglar algú del poble.

Podem **crear espais col·laboratius**, com la biblioteca o espais d'intercanvi de coneixements i segur que entre tots/es ens sorgeixen més idees. Com la idea d'una companyia del grup de fer un **Cafè& Repair**, oferiria els seus baixos perquè una persona pugui ensenyar a reparar petits elec-

trodomèstics i els altres aprendríem. Se m'ocorren moltes temàtiques que podem **aprendre uns dels altres en petits minicurssets**.

Beneficis econòmics, a part d'estalviar diners, li donem a tothom l'oportunitat d'aportar altres mone- des com són els seus coneixements o la seva professionalitat valorats en temps.

Sobretot podem **PENSAR GLOBALMENT I ACTUAR LOCALMENT**

Les activitats que s'han dut a terme recentment són les següents:

Des de l'escola i l'AMPA han preparat una fira d'intercanvi que s'ha anomenat **"Mercat de DONO I AGAFO"** és de joguines, que inclou material esportiu i llibres, el dia del festival de nadal cada nen/a dóna almenys una joguina que no fa servir, que se li ha quedat petita i així tots els nens/es poden agafar una joguina cap a casa, a part de treballar valors com tenir cura dels materials, la reutilització, la solidaritat o la generositat, és pràctic ja que les famílies amb menys recursos es poden veure afavorides per aquesta fira, així com la pròpia escola que necessita joguines per al pati, les que sobrin aniran a entitats que treballen amb nens sense recursos com els Craes.

Aquest disseny d'intercanvi pot fer-se en altres èpoques, com per Sant Jordi canviant llibres que "s'han quedat petits", o en canvis de temporada de roba, totes sabeu com creixen de ràpid la quitxalla.

També estem ideant la fórmula per a tenir un banc de dades que

ens permeti saber què podem oferir o necessitar a nivell de serveis o coneixements. Per la qual cosa hem creat un blog que s'anomena com el grup, **VILA-PLANA Rid**. El podeu trobar en el següent enllaç <https://vilaplana Rid.blogspot.com.es/> i en ell podeu realitzar entrades explicant qui sou i què podeu oferir o necessitar, tant a nivell material, com de serveis professionals o quins coneixements teniu i us agradaria compartir en petit comitè o de forma individual.

El blog ens permetrà buscar de forma més ràpida i senzilla, ja que té un buscador i podem escriure etiquetes en cada entrada que ens permetran trobar-ho tot més fàcil i ràpid que pel grup de whatsapp.

No volia acabar sense dir que **el projecte és de tots/es** dels que participen més i dels que menys, que tothom en som administradors/es com a símbol que és una petita assemblea local que pot servir de plataforma per aportar el nostre granet d'arena a aquest nou món que tots i totes, de segur desitgem millor!!

És per això que des de que vaig crear aquests dos grups de Whats i des que he pogut quedar amb gent per fer regals o intercanvis em sento plena, alegre i feliç d'estar aportant el meu granet d'arena.

ENS VEIEM AL MERCAT D'INTERCANVI EL DIUMENGE 21 DE GENER!!

Per més informació: al programa de festes, al blog i al grup de Whatsapp (si encara no en formes part pots escriure un missatge al 646977183).

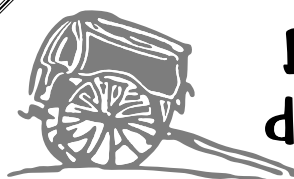

TECPERVAL, S.L.

TÈCNICS EN PERITATGES i VALORACIONS

Carles Bonet Juanpere
ENGINEER ELÈCTRIC

Camí de l'Aleixar, núm. 42, L-4
43202 REUS (Tarragona)
Tel. 977 326 244 - Fax 977 326 458
tecperval@telefonica.net

La Tartrana de Cal Munter

Confort en Allotjament Rural

Àngel Guimerà, 9 - 43380 VILAPLANA
Tel. i Fax 977 815 160 - Mòbil 687 415 898
www.latartrana.es

UNA REFLEXIÓ

■ Montserrat Anguera Esteve

Benvolgut Lo Pedrís.

El passat dia onze d'octubre, com ja fa uns quants anys, a la plaça de la Vila es va fer el pregó de la Festa Major. Pregó que per cert a mi particularment em va agradar molt ja que desconeixia les qualitats d'aquest senyor; per això, des d'aquí li vull fer arribar la més cordial enhorabona.

Dit això, el motiu pel qual he volgut fer aquest escrit és que, com tots sabeu, aquest mateix dia que es va fer el pregó també es fa l'entrega del guardó del Vilaplanenc de l'any i que enguany va ser escollit per unanimitat! Aquest any, la veritat, em vaig quedar una mica dolguda i abatuda..., i no pas per la persona que el va rebre (que crec que prou que s'ho mereixia!) no és la meua intenció fer-ne crítica, Déu me'n guard!

Però després de pensar-ho molt m'ha semblat oportú de fer a Lo Pedrís la següent reflexió: A Vilaplana, de no fa gaires anys, hem tingut tres forns de pa, cinc botigues de queviures i dues carnisseries. Tots aquests negocis menys un han anat passant a millor vida..., però no les persones! De les que encara som vius, i per molts anys! El Sebastià Víctor, el Sebastià Fulantí, Cal Rito, la Carme Abelló i una servidora.

Segurament us preguntareu perquè us dic tot això, doncs perquè em va saber greu (i no pas per la flamant "Vilaplanenca de l'any", que vaig trobar molt bé i que tots vam aplaudir, que fos l'escollida per ser l'última de la nissaga en el negoci i que es mereix aquest reconeixement) A mi em va semblar ja en aquell moment que es podia haver aprofitat l'avinentsa per tenir en compte i reconèixer l'ofici i els anys de servei de tota la resta de negocis, persones i famílies que també hi van ser i que hem anat caient a poc a poc.

Res més, només em queda enviar-vos una abraçada i donar les gràcies a Lo Pedrís per deixar-me expressar a la revista.

L'Ajuntament de Vilaplana instal·la una estació meteorològica a Vilaplana

■ Ajuntament de Vilaplana

Ubicada al dipòsit d'aigua municipal ofereix dades actualitzades cada 10 minuts.

L'Ajuntament de Vilaplana va inaugurar el passat mes d'octubre l'estació meteorològica instal·lada al dipòsit d'aigua municipal dins de la xarxa d'estacions meteorològiques formada per l'Associació Meteoprades.

La inauguració va comptar amb la presència d'Eduard Marimon, membre de Meteoprades i impulsor de la primera estació situada al Refugi de la Mussara. Marimon va explicar les característiques de l'estació i el projecte de Meteoprades que amb la de Vilaplana compta ja amb una xarxa de 27 estacions meteorològiques i 23 webcams, que permeten veure els paisatges i situacions meteorològiques a l'instant.

L'estació meteorològica de Vilaplana situada a una altitud de 433 metres, compta amb sensor de temperatura, humitat relativa, pressió atmosfèrica, precipitació i radiació solar. L'anemòmetre, està situat a la torre de comunicacions a una altura de 15 metres. En un futur, es preveu la possibilitat d'incorporar-hi una webcam.

La temperatura mitjana des de l'1 d'octubre ha estat d'11,8° assolint un màxim de 26,1° i una mínima de 0,8°. La ratxa més forta de vent ha estat de 90km/h i en total, fins a data de 9 de desembre ha recollit una precipitació de 72L/m2.

Podeu consultar les dades de l'estació a <http://bit.ly/MeteoVilaplana>

L'EXÈRCIT ESPANYOL A LA MUSSARA

■ Teresa Serra

Ja hi tornem a ser? S'ha de tornar a obrir els Castillejos? El dia 9 d'aquest mes pujaven per la carretera. El dia 10 ja hi estaven així d'instal·lats.

Sembla ser que van telefonar i van enviar una carta a l'ajuntament per informar que del 9 al 15 de desembre hi farien maniobres.

Són ganes de que en el nostre imaginari tornem 45 anys enrere !!!!

I de molestar, és clar.

Concert Jove 2017

■ Grup de Jovens

Els grups Buhos i Lágrimas de Sangre omplen l'envelat per la Festa Major de Vilaplana

Més de 1.200 persones al Concert Jove 2017

Un any més el Grup de Jovens de Vilaplana va organitzar el passat 11 d'octubre el Concert Jove de la Festa Major de Vilaplana. Aquest any els grups convidats van ser *Buhos* un grup de rock de Calafell fundat l'any 2007. Presentaven el seu últim disc "Lluna Plena" amb el segell discogràfic de Música Global i produït per David Rossell. El concert va servir per acomiadar-se a la província de Tarragona.

Els primers en pujar a l'escenari, però, van ser *Lágrimas de Sangre*, una banda de rap combatiu-alternatiu, que beu

d'estils més enllà del Hip-Hop, com el Rock i el Reggae. Presentaven el seu nou disc "Viridarquia" un àlbum compost per quinze noves cançons amb la col·laboració de membres dels grups *Glaukoma*, *Zoo* i *Itaca Band*, a més de *Chalart58* o la cantautora *Silvia Tomás*.

A la festa, no hi podia faltar el DJ OGT, un habitual de les festes majors de Vilaplana que va allargar la festa fins gairebé les 7 del matí.

Des del Grup de Jovens volem agrair a totes les persones i empreses que fan possible l'organització del concert de la Festa Major gràcies a la seva col·laboració, ja sigui venent entrades, cedint tanques, etc. Així com a totes les persones que van omplir l'envelat.

Des d'ara, ja comencem a preparar amb moltes ganes el Concert de l'any vinent!

**PETIT
d'kastro**

www.facebook.com/petitdkastro

PLAÇA de L'ESGLÉSIA i de L'AJUNTAMENT de
VILALLONGA del CAMP - teléfon 977840939

VIALMA SAT

Esclofolladora
d'avellanes

Jaume Salvat Salvat
C. Major, 14
43380 VILAPLANA
Tel. 977 81 50 13
c.e: salsa@maptel.es

MATA
LLAUNERIA

Raval Santa Anna, 47 43201 REUS
Tel. 977 342 832
mata@llauneria.com

ALBERT MANENT. L'OFICI DE FERRER A L'ALEIXAR A MITJAN SEGLE XX

■ Andreu Vernet Martí

El contingut del treball adjunt realitzat per l'Albert Manent Segimon fa referència als vells oficis que es van perdre.

* *

Retenir a la memòria allò que s'escapa de la vista va ser una de les dèries de l'historiador.

Me'l va entregar poc abans de morir i, si interessa, es pot publicar amb el permís explícit que em va atorgar l'entrevistat.

El 2011 Rafel Sans i Mariné, representa la tercera generació que ha conegut la manera de treballar d'un ferrer, tan sacrificada, quan no hi havia ni tractors ni cotxes per a adobar. El seu fill, Rafel, no ha viscut, doncs, aquella època. El pare del primer Rafel, Ramon Sans i Alberich (l'Aleixar 1908-1977) era un home de caràcter fort, dreturer, de vegades amb gestos de mal geni, gran professional que no havia fet mai vacances. Es casà amb Teresa Mariné i Baiget, «del Corraló». Ramon a punt d'alba, quan el dia clarejava, ja començava a ferrar animals. Em diu el seu fill que aquella primera hora era la millor perquè, sobretot a l'estiu, hi havia poques mosques i així no inquietaven tant la bèstia. La tècnica era senzilla. El ferrer fermava una pota de l'animal a un plataner, que ell mateix havia plantat, i el posava de morros a l'arnella i així la mula

o el cavall no es podien moure gaire. Si la bèstia era mansa la tasca era més fàcil. Començaven per desclavar els claus de la ferradura, un per un, amb una mena d'escarpa i amb un martell. Treien la ferradura i amb unes estenalles grosses rebaixaven el casc aproximadament d'un centímetre. Acabaven d'arrodonir la feina amb un matavant. L'eina és una pala de trenta centímetres de llarg i vuit d'amplada, mànec de fusta, boca de tallant i voreres de ferro en forma de baraneta. El matavant -que en altres llocs en diuen botavant- era emprada gairebé arreu de Catalunya. El casc o «casco», com en deien popularment, és com un gran unglot que en el cas de les mules o cavalls petits no hi anaven bé les estenalles i ho feien directament amb el matavant. Si costava gaire de rebaixar, calia escalfar la ferradura al forn del ferrer. Feia una fumada i es posava damunt el casc i així que s'estovava, el ferrer podia acabar el seu treball perquè el casc quedava pla i s'hi podia tornar clavar la ferradura, que calia que quedés ben plana. Els cascos s'abocaven davant de cal ferrer a la Muralla, i acabaven per eixamplar el carrer, ja que era tot de terra.

Rafel Sans continua explicant que molts animals anaven a ferrar-los cada tres o quatre mesos, però per exemple, un cavall que llaurés molt al tros anava gastant la punta de la ferradura pel fregadís amb el terra i arribava un moment que la bèstia només en tenia mitja. Volia dir que aquell cavall s'havia

de ferrar cada mes.

Com que els temps eren difícils i hi havia pocs diners, el ferrer Sans d'una ferradura gastada de cavall en preparava dues de somera. El mateix Sans, doncs, feia les ferradures i, quan tenia més clients, comprava bidons de cinquanta litres que, plens de ferralla, podien pesar noranta quilos. Els bidons procedien de vaixells desguassats. Amb els trossos de ferro en feien ferradures. Ho aprofitaven tot i de vegades es trobaven amb un ruc que havia perdut una ferradura.

Tothom havia de passar per cal ferrer, el qual també tenia clients que pujaven de Maspujols i un parell de Vilaplana, on treballava un altre ferrer, que descendia de Prades, Rossend Alsina, «lo Rosendo». Cal recordar que a Maspujols hi havia un serraller que ferrava els animals: Enric Salvat, que després s'establí amb un fill a Castellvell i amb el mateix ofici.

Van arribar les ferradures fetes a màquina, més polidetes, que es venien a la ferreteria Casals, de Reus.

Sans també ens explica que son pare a la tarda feia arades, tallants, planxes, etc. I al vespre anava a la paradeta del tros, on feia verdura i hi sopaven. En tornar a casa encara llossava les relles del dia.

El vell Ramon Sans -a qui recordo quan venia al Mas de Segimon per resoldre qüestions de pous o de canonades d'aigua- també feia algunes dalles i alguna falç. Em diu el seu fill que

CALA PEIRONA
RESTAURANT

Carrer d'Àngel Guimerà, 1 - Telèfon 977 81 51 71
43380 VILAPLANA

JOSEP MESTRE
SERRALLER

FERRO
ALUMINI
INOX

Tels: 977 76 82 68 - 670 45 59 04

amb les dalles calia afinar molt i saber picar damunt de l'enclusa, altrament les dalles no tallaven bé. Com a serraller, Ramon feia reixes, baranes, portes i sabia aprofitar tots els materials. Per fer l'escaire de la barana anomena una eina: la sentenella.

Quan Rafel tenia quinze anys ja ajudava el pare, el qual li comprà una enclusa, que conserva, però per a redreçar ferros li serveix més la del pare. Ramon Sans fabricava i venia aixades, destrals, podalls...

Com que no es disposava d'acer, les destrals, si no eren bones, es doblegaven i calia fabricar-les amb ballestes de tren. Hi havia qui resseguia les vies i n'arreglaven alguna de trencada, que es venia amb la ferralla. Era tot un do d'artesà construir així destrals i altres eines.

Li pregunto si feien carros i em diu que n'adobaven de vells i que treballaven amb el fuster de les Borges del Camp, Josep Seró (a qui succeï el seu fill), el qual s'encarregava de les peces de fusta i Ramon Sans feia les de ferro. Els dos Sans, pare i fill, fa seixanta anys no feien de llauner i per tant no fabricaven gerres d'oli de llauna, però aviat exerciren de lampista i s'especialitzaren a posar aigua a les cases i igualment la llum elèctrica. Però, com que Ramon Sans no donava l'abast, tenia un germà, Lluís, hàbil en tots els oficis que exercia: sabater i ataconador: feia unes sandàlies, posava mitges soles, etc. De nit treballava de pastisser, cada diumenge tocava l'harmòni a missa i ho combinava tot per ajudar son germà en les tasques de l'electricista. Recordo, per exemple, que el 1980 Lluís Sans va posar l'electra, com es diu popularment, al nostre Mas de Segimon. Així Ramon i Rafel resolien les instal·lacions, les fuites d'aigua, com hem dit, hi posaven aixe-

tes, etc. Relacionat amb l'aigua, pare i fill posaven o reparaven bombes dels pous i en Rafel fill es ficava a les mines. Una vegada ho vam fer junts, per veure si hi havia una solsidea o s'havia embussat la canonada.

Fa mig segle que Rafel Sans va posar aigua corrent a moltes cases de Vilaplana. S'ho combinava amb el paleta local. I també calderes de llenya, després de gasoil. Per abastir les de llenya, de Vilaplana i de l'Aleixar, Rafel i Gúmer de la Cruz, hàbil en tantes coses, van tallar molts arbres del bosc i també olivers vells. Però ho van deixar a causa de tants permisos com havien de demanar.

La transformació de l'ofici va venir cap al 1960 amb els motocultors i després amb els tractors i cotxes que s'havien d'apariar. Darrerament els bombos de les màquines d'avellanes s'espatllen molt i alguns, sobretot en casos de grans propietaris, Pau o Josep Anglès. Es veu que el soldó els gasta molt.

Ara Rafel Sans i Mariné, cofat amb la seva boina històrica, té en el fill, Rafel, - «lo brivall» l'anomenava sovint- la continuïtat, però tanmateix segueix ajudant-lo amb la seva experiència, capacitat i imaginació.

La ferreria s'havia establert, en vida de l'avi, al carrer de Fora o de Guardiola. Ja fa molts anys que és al que se'n diu la Muralla, un carrer de circumval·lació, amb una ampla vista a les Costes i al Collet.

Rafel Sans i Mariné, que no ha fet mai de pagès, però conrea un hort, encara fa algun podall d'esporgar avellaners, tot i que a la botiga són més baratets, però algun client escadusser prefereix pagar més perquè va sobre segur. Casat amb Dominica, de vegades fan unes vacances curtes. La seva sogra, que era de la Serra d'Almos, casada amb un de cal Torre, havia estat

de masovera al mas de Borbó i al Mas de l'Anguera.

Sans recorda haver sentit dir que a la Ràpita hi havia hagut un altre ferrer, contemporani del seu pare o més gran

ALBERT MANENT

Als darreres del fossar, a cal Blaie-tó, va haver-hi a principis del segle XX un ferrer que baixava de Vilaplana.

Avui, la barana de ferro allí existent te marcat el nom de «ferreria». Al 2000 es va enderrocar la fornall. Jo en tinc l'enclusa.

6 setembre 2017

Les Brases de Ca l'Olla
restaurant
Passeig de la Mussara, 8 - 43380 VILAPLANA
lesbrasesdecalolla@gmail.com
F-Les Brases de ca l'Olla
Tels: 977 782 862 - 661 793 565

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE LES MUNTANYES DE PRADES

Mercedes-Benz

Autolica

Concesionario Oficial Mercedes-Benz Ctra. Valencia - Barcelona, km. 248, 43006, TARRAGONA, Tel.: 977 54 50 11 · Països Catalans, 7 -9-11, 43202, REUS, Tel.: 977 32 60 20 · Polígon. Mercaderies, 1 (Sortida 40 de l'AP7 direcció l'Aldea), 43896 l'Aldea (TARRAGONA), Tel.: 977 45 18 38, Fax: 977 45 18 81, info@tatautolica.es

MANUALITAS A L'AULA

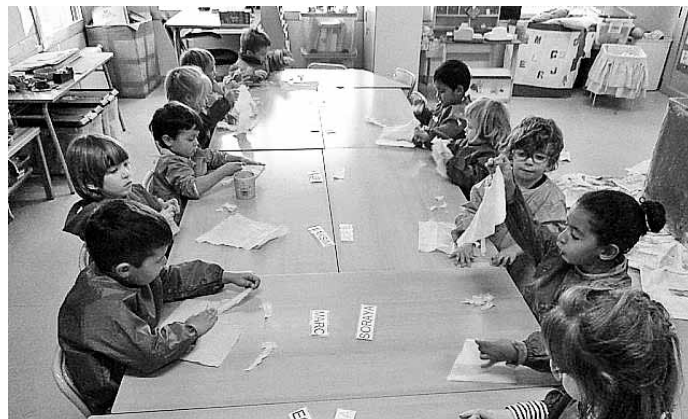

■ Escola Cingle Roig

Els dies 14 i 21 de novembre a la sessió de plàstica, els nens i nenes de P3, P4 i P5 vam aprofitar renovar la nostra caixa dels coixins que estava una mica vella.

Primerament, vam fer una pluja d'idees de com la podríem fer. Entre tots, vam decidir que lo millor seria fer la sobre l'Univers, ja que és el nostre tema d'escola d'aquest any.

Seguidament, vam començar a pintar la de diferents colors blaus. Després, vam fer estrelles de diferents mides amb paper pinotxo de color groc i les vam enganxar a la capsa.

Les dues tardes, ens ho vam passar molt bé, ja que, ens estíem molt la capsa on deixem els nostres coixins cada dia.

Estem molt contents de com ens ha quedat.

Veritat que és molt xula???

ELS NOMS DELS CARRERS

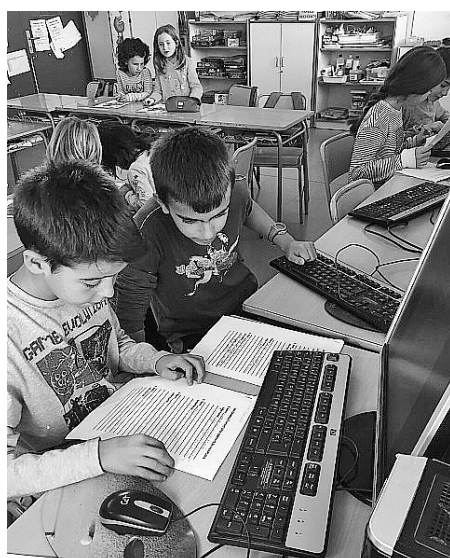
El passat dijous 26 d'octubre, dins de les sortides d'entorn programades per aquest curs, vam anar per Vilaplana observant i comentant els diferents noms de carrers i places que anàvem trobant. Havíem d'apuntar aquells que ens semblessin més interessants o desconeguts, fins a un total de 10. La veritat

és que pràcticament tots ja sabíem els noms de cada carrer abans d'arribar-hi!

A la setmana següent i a l'aula, la feina era buscar el perquè dels noms que havíem apuntat. Buscàvem informació i apuntàvem si era el nom d'una ciutat, d'un país, si va ser un conegut doctor o un polític d'una altra època.

Ens vam adonar que tot i conèixer els noms dels carrers del nostre poble, desconexíem totalment per què tenien aquest noms!

Va ser una feina molt elaborada i entretinguda i que ens ha servit per a conèixer una mica més aspectes del nostre poble.

HALLOWEEN

■ Escola Cingle Roig

Last November the children in Vilaplana did an activity which usually is very enjoyable for them. They had to create (with the help of their parents) some Jack O'Lanterns (Halloween lanterns) and bring them to the school to decorate the school in order to celebrate this holiday, which is not traditional in Catalonia, but that everyday becomes more popular among children everywhere.

The kids proved their creativity and brought Jack O'Lanterns in all sizes and types of faces. Then, on 31st October we made a special exhibition so the children from other classrooms could see them, and we even put a lit candle in them to give them a more ghastly touch. Some of them became really spooky in the darkness!!

So, this year, among Panellets and "castanyes" the children have been able to enjoy a touch of English culture in their classrooms, which is always a good thing.

HALLOWEEN

Article signat per: Quim Albí, Sílvia Chaparro, Cristian Florin, Claudia Guim, Tecla Guim, Azahara Llauredó, Cristian Popescu, Mariona Prades, Anna Tu

Aquesta és una festa d'origen pagà que es celebra el 31 d'octubre i que té arrels amb l'antic festival celta anomenat "Sambain", que significa fi de l'estiu. Es celebrava a Irlanda quan finalitzava la temporada de cultius, el que donava començament a l'any nou celta coincidint amb el solstici de l'hivern. Una de les tradicions més comuns és la de truc o tracte, en la qual es demanen dolços per les cases veïnes.

Aquell dia els nens i nenes de Vilaplana vam anar a fer el truc o tracte, majoritàriament pel carrer Major i pel carrer Jaume I. Hi havia persones que ens donaven dolços i que coneixien la festa. Altres no ens obrien la porta o no sabien què era. I també hi havia gent que ens rebutjaven perquè deien que no celebraven aquesta festa sinó que la seva era la castanyada.

P.D. Prepareu els dolços per l'any que ve sinó voleu que us caigui una pluja de papers.

Article signat per: Quim Albí, Sílvia Chaparro, Cristian Florin, Claudia Guim, Tecla Guim, Azahara Llauredó, Cristian Popescu, Mariona Prades, Anna Tudó i Miranda Rodríguez.

El Raco de L'hort
restaurant

Tel. 977 845 361

elracodelhort@gmail.com

LA SELVA DEL CAMP

Tallers

Rafel Sans

Mecànica de l'automòbil i planxisteria
Instal·lacions de fontaneria, gas i calefacció
AIRE CONDICIONAT - ENERGIA SOLAR
C/ Muralla, 23 - 43381 L'ALEIXAR
Tel. 977 815 384
taller@rafelsans.com

Servei Oficial:

PETITS FOURS

■ Pep Mestre Anguera

EL COP

Miro el rellotge, i és l'hora: entro. Sóc dins: observo. Tot és tal com ho tenia previst: segueixo. Camino fins al taulell i he de fer cua: m'espero. L'empleat em saluda i aprofito l'instant que em mira als ulls per apuntar-lo amb la pistola que he robat al policia que he pelat fa uns minuts al carrer: estic cagat de por, però continuo amb el pla previst. L'empleat està encara més cagat de por que jo: me n'aprofitaré. Tan educadament com puc i sense perdre la compostura en cap moment li faig entendre que m'ha de donar tot el que té a la caixa: ho fa. Em fa l'efecte que tot està essent massa fàcil i em sembla que ho hem de complicar una miqueta més, per això sense cap altra raó que les ganes de fer-ho més divertit disparo un tret al cap del guàrdia jurat que tenia a la meva esquerra i el raig de sang que li brolla pel forat que li acabo de fer comença a tacar de vermell el blanc immaculat del terra, acabat de fregar, de la sucursal: comença la histèria entre els clients. Començo

a fer-me el boig i els amenaço amb la pistola a la mà que els pelaré a tots si no callen: criden més encara. Els tinc solament controlats al lloc, però no els puc tancar la boca, per això he d'anar disparant-los un a un fins que se m'acaben les bales: és fins i tot pintoresc anar veient com van caient i fent més i més gran el bassal de sang. El soroll és ensordidor però per un moment em sembla sentir la melodia coneguda d'una sirena: és la policia. Efectivament, són ells: això s'acaba. A dins hi quedo jo sol i dos o tres més que es pensen que aviat seran pell, perquè encara no saben que ja no em queden bales: inexorablement m'acosto cap a la porta. Surto a fora i observo com una vintena d'agents de la policia m'encanonen amb les seves armes reglamentàries, i per això intento mostrar-los la pistola com a senyal de la meva voluntat de lliurar-me a la justícia com qui no ha fet res: m'han reconegut. Amb tot, el neguit per fer-ho massa bé em traeix i l'arma em rellisca de la mà, amb tanta mala sort que així que aconsegueixo d'evitar que caigui a terra crec que els ha semblat que era jo qui els encanonava també a ells:...

■ ■ ■

EL PULSÒMETRE

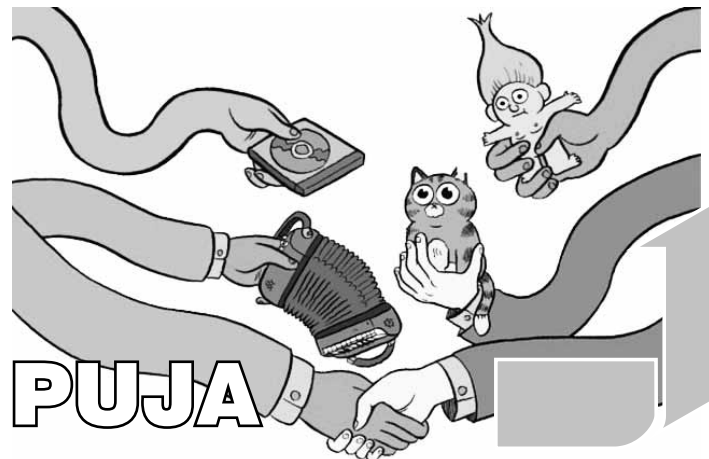
■ La redacció

Baixa la poca pluja que ha caigut als darrers mesos. Catalunya travessa una de les pitjors sequeres dels últims

temps. Les reserves als pantans i embassaments s'han situat per sota del 50% per primera vegada en quatre anys.

Si la situació no millora considerablement en els propers mesos es podrien viure situacions de restricció en les èpoques de més calor.

Puja el grup d'intercanvi Vilaplana RID. Aquest grup de WhatsApp permet donar, canviar, demanar i oferir coses, serveis i coneixements entre la gent del poble.

Es diu Vilaplana RID de regal, intercanvi i demana o també de l'anglès alliberar-se d'alguna cosa.

Per unir-vos al grup podeu buscar l'enllaç següent:

<https://chat.whatsapp.com/BhIO5kylxHA-HA8YzFH9yYM>

CARRERA DE MUNTANYA

(Trail running)

■ Pep Chaparro

Fisioterapeuta

Fa un temps que per la muntanya gairebé es veu més gent corrent que caminant. El saludable, tranquil i relaxat passeig per la muntanya, senderisme o trekking, s'ha vist afectat per la síndrome Kilian Jornet, tothom corre. No és que córrer per la muntanya, tot i els riscos que comporta, no pugui ser saludable, tranquil i relaxat, però cal tenir en compte que la pràctica de la carrera de muntanya o trail running requereix una gran preparació física en córrer per diversitat de terrenys irregulars per al qual calen unes qualitats molt determinades. És una modalitat esportiva apta per a les persones que ja corren, practiquen senderisme habitualment, o compten amb una bona forma física.

Com a altres esports els beneficis físics que reporta la pràctica del trail running són nombrosos però, a causa de l'alta intensitat que com a esport comporta, l'exposició a possibles lesions també és gran si el corredor no està degudament preparat i entrenat. En augmentar la població de corredors de muntanya augmenta també el nombre de lesions relacionades.

Les lesions típiques del corredor estan directament relacionades amb les articulacions com peus, genolls, pelvis, cames...

Als peus: fascitis (inflamació de la fàscia plantar) i tendinitis d'Aquilles (inflamació del tendó d'Aquil·les).

A les cames: periostitis (inflamació de la membrana òssia) i inflamació del tendó rotulà.

A la pelvis: inflamació de la musculatura isquiotibial, psoes (múscul profund del maluc) o del múscul piramidal (sacre-femoral).

Altres: bursitis (és la inflamació i irritació d'alguna bursa, sac ple de líquid que actua com a amortidor entre els músculs o tendons i els ossos).

No es recomana córrer per la muntanya:

Si no hi ha una bona i adequada preparació física prèvia.

Si hi ha problemes articulars o tendinosos, ja que el trail running pot agreujar-los i provocar greus lesions a causa que les trepitjades no són uniformes ni es té massa temps per col·locar el peu en una bona posició.

Als primers moments de la recuperació d'una lesió.

A aquelles persones que tenen problemes de coordinació motriu general o d'equilibri, ja que per llocs irregulars les possibilitats de sofrir accidents s'incrementen.

En general, a banda dels traumatismes, hi ha dues grans causes de lesió: les associades a una tècnica inadequada i les associades a l'acumulació d'esforços (provoca microtrencaments i inflamacions que poden acabar provocant una lesió i cronificar-se si no es tracta correctament). Les lesions es desapareixen a partir dels 35 anys si no es realitzen els estiraments i descansos adequats.

Cal que els corredors adoptin una sèrie de precaucions per evitar lesionar-se durant la pràctica de la carrera per muntanya: conèixer bé el seu estat físic, els seus límits, no forçar per sobre de les seves possibilitats, i renunciar-hi en detriment d'altres disciplines si no s'està prou preparat.

Salut!

ORADA A LA SAL

■ Dolors Sentís

O llobarro o qualsevol peix de mida grossa i amb escates. Ingredients:

2 kg de sal marina grossa

1 orada de quilo o quilo i mig.

Precalentem el forn a 180 graus. Posem una capa de sal a una plàtera per anar al forn, al damunt col·loquem el peix net de tripes però sense escatar (no treure escates). Anem tapant tot el peix amb sal, fins a fer un bon gruix de sal. El posem al forn tanta estona com quilos pesa, això és: pel primer quilo 45 minuts i pels següents la meitat més. O sigui que si el peix pesa 1 quilo i mig, seran 45 minuts més 22 minuts i mig més, o sigui 67 minuts.

També podem comprovar que està llest quan toquem la capa de sal i s'ha endurit com una crosta.

Per servir-lo treiem la capa de sal i si està ben cuit la pell amb les escates salta de seguida. L'emplatem a filets, vigilant no deixar cap espina i l'acompanyem amb qualsevol tipus de verdures cuites al forn, fregides tipus samfaina, o patates al forn etc...

Que vagi de gust!

LA FRESCA

Dibuixem L'UNIVERS

P3 ADAM

P3 ÀGER

P3 JOFRE

P3 JÚLIA

P3 ONA

P3 RAI

P3 ROC

P3 TIAN

P4 MAKSIM

P5 LAIA

P5 SORAYA

5 anys JOSEP

6 anys ARLET

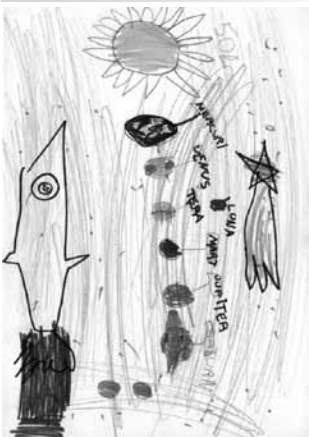
6 anys ELNA

6 anys LEO

6 anys MARÇAL

5 anys PAULA

7 anys ALEXIA

7 anys MICHAELA

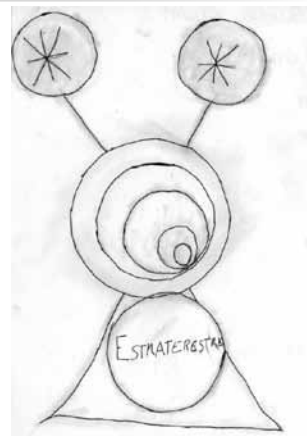
7 anys MOHAMED

7 anys ROC

8 anys AZAHARA

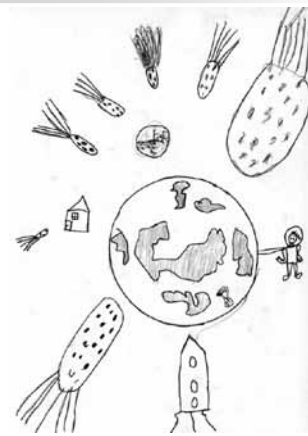
8 anys CLÀUDIA

8 anys ISONA

8 anys NATH

9 anys ARNAU

9 anys MARTÍ

9 anys ROGER

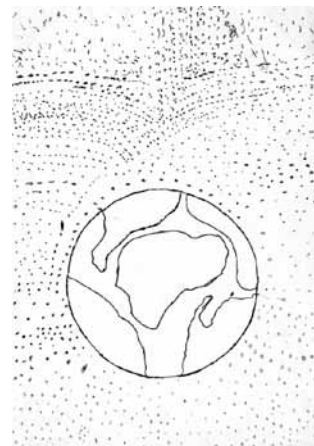
10 anys **CRISTIAN**

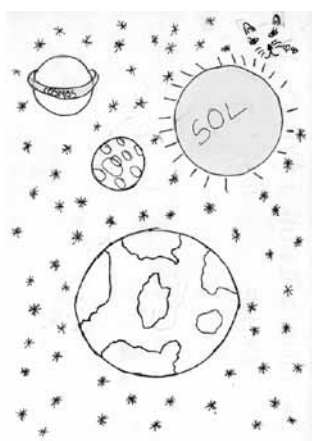
10 anys **DIANA**

10 anys **GERARD**

10 anys **SÍLVIA**

10 anys **YASMINE**

11 anys **ANNA T.**

11 anys **CRISTIAN**

11 anys **INMA**

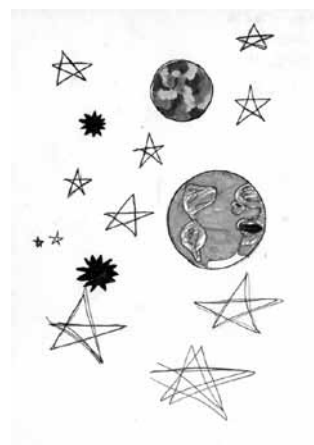
11 anys **MIQUEL**

11 anys **QUIM**

11 anys **SILVIA**

11 anys **TECLA**

VALFRES Pinturas
pinturas y papeles pintados

SISTEMA MULTICOLOR
Más de 5.000 colores
al instante

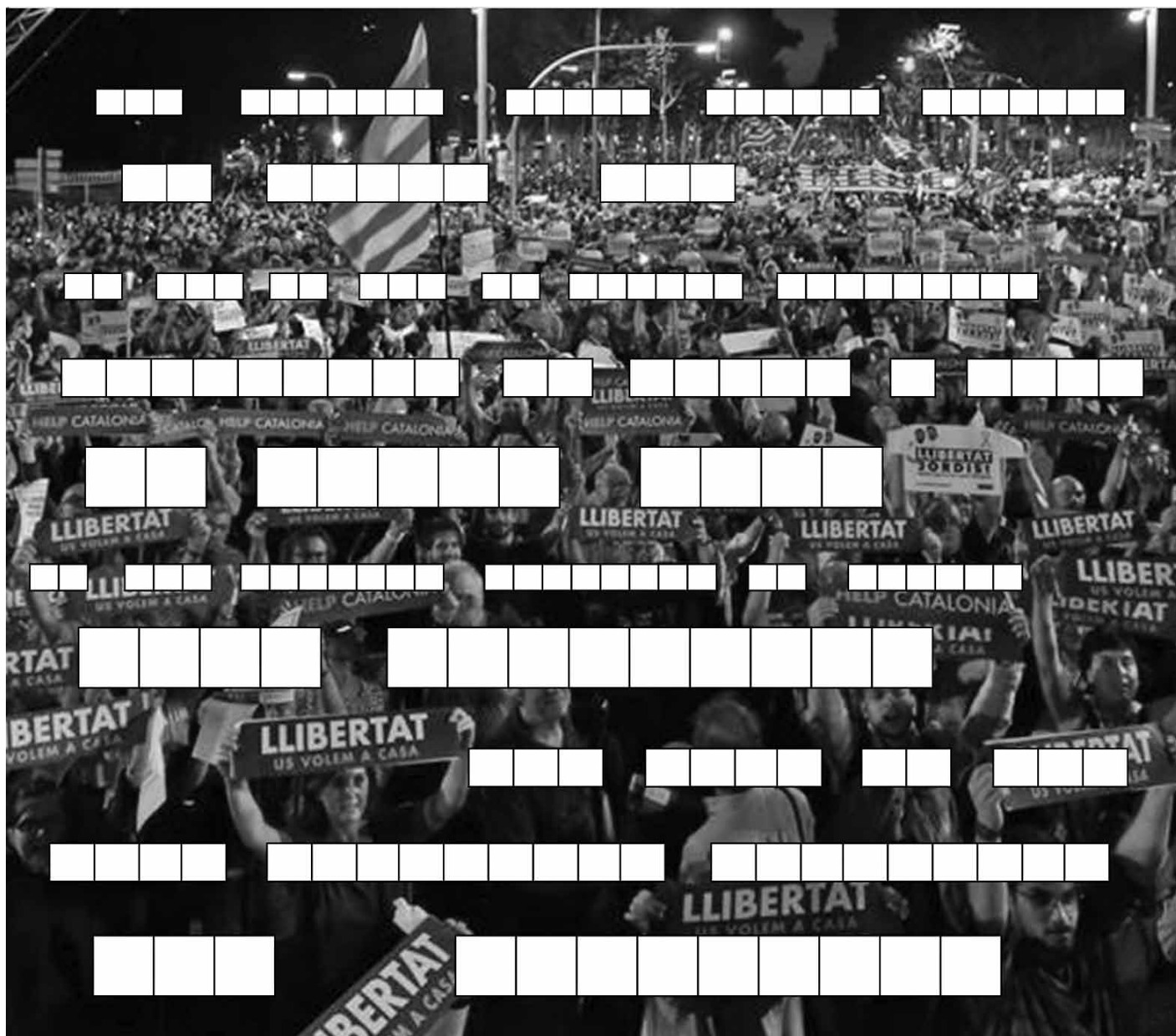
977 31 71 54
Av. de Falset, 171 (ctra. de Alcolea)
43206 **REUS** (Tarragona)

MANIFESTACIONS 2017

Com que el passatemps favorit de molts catalans aquests darrers mesos sembla que ha estat anar de manifestació en manifestació, avui el passatemps de **Lo Pedrís** vol ser un homenatge a tots els presos polítics del nostre país i un crit més de protesta contra la repressió exercida per l'estat espanyol.

Aquí teniu unes quantes consignes que s'han cridat a moltes places i carrers de Catalunya.

A sota trobareu totes les paraules que heu de col·locar a la foto, ordenades pel nombre de lletres. I encara hi ha un darrer repte: quan les tingueu totes, observeu bé la foto i heu de trobar la frase que s'ha equivocat lloc. Fàcil.

1 lletra: A **2 lletres:** NO, NO, NO, NO, ES, FA, LA, US, DE **3 lletres:** POR, POR, ELS, NOS, ENS, SOM, SOM, PAU **4 lletres:** CASA, SOLS, GENT, FREE, HELP **5 lletres:** SERAN, TENIM, VOLEM, ESTEU **6 lletres:** SEMPRES, VOSTRA, ESPAÑA **7 lletres:** CARRERS, NOSTRES, ENGAÑAN **8 lletres:** CATALUÑA **9 lletres:** LLIBERTAT, REPRESSIÓ, POLITICAL, PRISONERS, REPÚBLICA, CATALONIA

Felicitats Any Nou

2018

**AGRÍCOLA
I SECCIÓ DE CRÈDIT
VILAPLANA, S.C.C.L.**

Les nostres herbes

Farigola, Timó
(*Thymus vulgaris*, officinalis)

Amb el suport de la
Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Amb la col·laboració de la
Diputació Tarragona

**AJUNTAMENT
DE VILAPLANA**

LO PEDRÍS